

TOIMINTAKERTOMUS 2018

**POHJANMAAN
KAUPPAKAMARI**

POHJANMAAN KAUPPAKAMARI
ÖSTERBOTTENS HANDELSKAMMARE

Kokkolassa | i Karleby

Ristirannankatu 1 | Ristrandsgatan 1
67100 Kokkola | Karleby

Pietarsaarella | i Jakobstad

Runeberginkatu 11 | Runebergsgatan 11
68600 Pietarsaari | Jakobstad

Vaasassa | i Vasa

Raastuvankatu 20 | Rådhusgatan 20
65100 Vaasa | Vasa

puh. | tfn 318 6400 (keskus | växel)
www.pohjanmaankauppakamari.fi
www.osterbottenshandelskammare.fi

Toimitusjohtaja | Verkställande direktör
Juha Häkkinen
0500 561 036
juha.hakkinen@chamber.fi

Johtaja | Direktör
Paula Erkkilä
044 781 0704
paula.erkkila@chamber.fi

Johdon assistentti | Ledningens assistent
Micaela Lindahl-Palmroos
044 555 6924
micaela.lindahl-palmroos@chamber.fi

Toimistopäällikkö | Byråchef
Pirjo Lehtineva
050 431 6949
pirjo.lehtineva@chamber.fi

Toimistopäällikkö | Byråchef
Ulla Peitso
040 517 8955
ulla.peitso@chamber.fi
Eläkkeellä 31.12.2018 jälkeen

Toimistosihtööri | Byråsekreterare
Carina Pajala
044 782 6332
carina.pajala@chamber.fi

Koulutuspäällikkö | Utbildningschef
Katarina Kecklund
040 483 5019
katarina.kecklund@chamber.fi

Viestintäpäällikkö | Informationschef
Mia Brännbacka
050 309 2331
mia.brannbacka@chamber.fi

SISÄLTÖ

Toimitusjohtajalta	3
Talousvuosi 2018	4
Elinkeinoelämän puolesta	6
Kauppakamarin vuosi lukuina	8
Kauppakamarivuosi	10
Valiokunnat	10
Lausunnot, kannanotot ja lehtikirjoitukset	11
Palvelutoiminta	12
Toimielimet, joissa Pohjanmaan kauppakamarilla on edustus	13
Yhteistyö	13
Maksuttomat jäsentilaisuudet	14
Kauppakamariosastojen toiminta	15
Tilintarkastuskertomus	16
Pohjanmaan kauppakamarin vuodelle 2018 valitut luottamushenkilöt	17
HTT-tavarantarkastajat	17
Jäsenet 31.12.2018	18

TOIMITUSJOHTAJALTA

Kauppakamarivuosi 2018 oli aktiivisen ja tuloksellisen toiminnan vuosi. Pohjanmaan kauppakamarin taloudellinen tulos oli hyvä ja jäsenmäärä pysyi korkealla, yli 1030 jäsenen tasolla. Jäsenpeittomme oli Suomen kamareista korkein.

Kauppakamarin näkyvyys mediassa oli ennätyksellisen hyvä – Suomen korkein sekä – ja aktiivisuutemme sosiaalisessa mediassa tuotti tulosta. Toimme esille yrityksille tärkeitä teemoja: osajien riittävyttä, saavutettavuutta ja alueellisen koulutuksen tärkeyttä. Palkkaa nuori ja Päivä johtajana -kampanjat saattoivat alueen työpaikat ja nuoret yhteen. Työperäisen maahanmuuton helpottaminen ja ulkomaisten opiskelijoiden työllistäminen olivat myös agendallamme.

Yritysten tilauskannat pysyivät hyvinä, mutta syksyllä yritysten tunnelmat hieman laskivat. Kauppasodan uhka, brexit ja Euroopan kasvun taantuminen huolestuttavat yrityksiä. Alueemme työllisyysaste pysyi maan kärkitasolla ja Pohjanmaan työllisyysasteen vuosikeskiarvo ylsi 75 prosenttiin, jota on arvioitu seuraavan hallituksen tavoitetasoksi. Yritykset kokivat suurimpana kasvun esteenä osaavan työvoiman puutteen. Pula osajista tulee lähivuosina kasvamaan, kun ikäluokat pienenevät ja nuoria muuttaa pois alueeltamme. Tämän vuoksi pidimme tärkeänä tukea alueen ammattikorkeakouluja, ja lahjoitimme Vaasan ammattikorkeakoulun, Centrian ja Novian varainkeruuseen 185 000 euroa.

Kauppakamarin järjestämää koulutusta arvostettiin. Osallistujamäärä oli lähes 1400 henkilöä 72 koulutuksessa. HHJ-kurssit ja HHJ-puheenjohtajakoulutus sekä Johdatus hallitustyöskentelyyn olivat hyvin suosittuja. Kauppakamari toimi aktiivisesti myös Pohjanmaan hallituspartnereissa.

Kauppakamarin työ liikenneyhteyk-

sien parantamiseksi onnistui, kun pitkäaikainen tavoitteemme valtatie 8 saamiseksi koko matkaltaan pääverkkoon toteutui. Myös valtatie 3 pääsi mukaan pääverkkoon, mutta valitettavasti väli Laihia-Jalasjärvi jäi tässä vaiheessa sen ulkopuolelle. Päätös uuden laivan tilaamisesta Merenkurkkuun oli erinomainen uutinen.

Lentoliikenteen osalta matkustajamäärän kehitys oli myönteistä Vaasan lentokentällä. Valitettavasti Kokkola-Pietarsaaren lentokentän matkustajamäärä laski huonojen aikataulujen ja Tukholman reittiliikenteen loppumisen seurauksena. Vaasan matkustajamäärä oli 315 900 ja Kokkola-Pietarsaaren 68 636. Kauppakamari teetti selvityksen Kokkola-Pietarsaaren lentoaseman aluetaloudellisesta merkityksestä ja jatkaa työtään lentoyhteyksien kehittämiseksi yhdessä muiden toimijoiden kanssa. Iisalmi-Ylivieska -ratayhteyden sähköistämistä vietiin eteenpäin yhdessä yritysten kanssa.

Yhteistyö EK:n, alueen kehitysyhtiöiden ja yrittäjäjärjestön kanssa oli tiivistä. Vientiosuuskunta Viexpo ja messuyhtiö Pohjanmaan Expo olivat myös tärkeitä yhteistyökumppaneita. Maaliskuussa julkaistu Coastline on edelleen tärkeä alueen kansainvälinen käyntikortti.

Juha Häkkinen

TALOUSVUOSI 2018:

TALouden SUHDANNE JÄÄHTYY – RAKENTEELLISTEN UUDISTUSTEN TARVE KASVAA

SUHDANNEHUIPPU ON OHITETTU?

Valtiovarainministeriö ennusti talouskasvun olevan 2,5 prosenttia vuonna 2018 ja seuraavana vuonna hiipuvan 1,5 prosenttiin. Lähivuosina talouskasvun odotetaan pysyvän edelleen maltillisena, hieman yli prosentin tasolla. Suomi on pieni avoin talous ja siten herkkä maailmantalouden suhdanteille. Haasteet keskeisillä vientimarkkinoilla tietävät haasteita talouteemme.

Yksi kauppakamareiden tehtävistä on myöntää ulkomaankaupan asiakirjoja kolmansiin maihin. Asiakirjojen kehityksestä saa viitettä siitä, kuinka EU:n ja ETA-maiden ulkopuolinen vientimarkkina tulee kehittymään. Menneen kahden vuoden aikana sekä alkuperätodistusten kappalemäärä että Suomen vienti on kasvanut voimakkaasti. Alkuperätodistusten määrän ja viennin arvon yhteydestä on vaikea tehdä yksityiskohtaisia johtopäätöksiä, mutta yleisellä tasolla indikaattori viittaa vientimarkkinan arvon lievään kasvuun vuoden 2018 viimeisellä neljänneksellä.

Kyseessä on ennakoiva ja suuntaa antava, mutta reaaliaikainen indikaattori Suomen viennin kehityksestä. Tullin tilastotieto viennin arvon kehityksestä julkaistaan noin kolmen kuukauden viiveellä.

HALLITUKSEN TYÖLLISYYSTAVOITE ON SAAVUTETTU

Sipilän hallituksen tavoite 72 prosentin työllisyysasteesta saavutettiin marraskuussa 2018. Tilastokeskuksen mukaan työttömiä oli marraskuussa 165 000 ja työllisiä 2 458 000.

Kokoaikaisten työntekijöiden määrä on noussut samassa suhteessa kuin työllisten kokonaismäärä. Lisäksi palkkatason kehitys on ollut työntekijöiden kannalta suotuisaa. Julkisuudessa esitetyllä väitteellä ”tempputyöllistämisestä” ei siten ole tilastojen valossa pohjaa. ETLAn tutkijat arvioivat raportissaan, että runsaasta 100 000 henkilön työllisyyden kasvusta noin 45 000 on seurausta hallituksen rakennepoliittisista toimenpiteistä sekä kilpailukykysovimuksesta.

Työllisyyskehityksen oikeasta kehityssuunnasta huolimatta työmarkkinoiden tilaa voi pitää korkeintaan tyydyttävänä. Työttömyysasteen suhteen Suomi yhdistetään

ennemminkin Etelä-Euroopan ongelmatalouksiin kuin Pohjois-Eurooppalaiseen työllisyyskehityksen mallimaihin. Rakennetyöttömyyttä olisi pystyttävä painamaan alas sekä taloudellisin että sosiaalipoliittisin perustein.

VELKAKELLO TIKITTÄÄ

Vuoteen 2008 mennessä Suomen julkinen velka oli saatu painettua noin 32 prosenttiin suhteessa bruttokansantuotteen. Talouden myllerrys kuitenkin muutti velkasuhteen kehityksen suunnan ja seitsemässä vuodessa velkasuhde lähes kaksinkertaistui. Vuonna 2015 julkinen velkasuhde oli 63,5 prosenttia. Muutaman viimeisen vuoden aikana velkasuhde on saatu laskemaan, mutta euromääräisesti julkinen talous velkaantuu edelleen. Valtiovarainministeriön ennusteen mukaan julkinen velka oli alle 60 prosenttia vuonna 2018.

Velan nykytasoon ei voi kuitenkaan olla tyytyväinen ja velkasuhteen madaltaminen edelleen olisi hyvää finanssipolitiikkaa. Keskeinen perustelu velkasuhteen alentamiselle on julkisen talouden liikkumatilan kasvattaminen. Tulevina vuosina olisi tärkeää kerryttää julkisen talouden puskureita, jotta seuraavassa taantumassa riittävät elvytystoimenpiteet olisivat mahdollisia ja taantumasta selvittäisiin mahdollisimman vähäisin hyvinvointitappioin.

Pitkällä aikavälillä väestörakenteen muutos on vääjäämätön. Sen seurauksena julkiset menot tulevat kasvamaan ja entistä pienemmän työikäisen väestön vastuulle kasautuu entistä suurempi taloudellinen taakka. Mikäli julkisen talouden kustannusrakenne pysyisi entisellään eikä veroja kiristäviä tai menoja leikkaavia toimenpiteitä tehtäisi, tarkoittaisi se julkisen velkasuhteen jyrkkää kohoamista tulevaisuudessa.

VANHENEVA SUOMI

Viime vuoden joulukuussa Tilastokeskus julkaisi uuden väestöennusteensa. Tämän vuosikymmenen aikana syntyvyys Suomessa on alentunut merkittävästi ja Tilastokeskus otti alenevan trendin huomioon väestöennusteessaan. Vuonna 1950 Suomessa oli yli 500 000 alle 5-vuotiasta las-

ta. Vuonna 2018 tähän ikäryhmään kuuluvia lapsia oli alle 280 000 ja uuden väestöennusteen mukaan vuonna 2070 alle 5-vuotiaita olisi enää alle 200 000. Samaan aikaan työikäisen väestön oletetaan hieman pienentyvän ja vanhusväestön osuuden kasvavan merkittävästi – kokonaisuudessaan väestöllisen huoltosuhteen odotetaan heikkenevän merkittävästi.

KESTÄVYYSVAJE TALOUSPOLITIIKAN SUUNTAAJANA

Koska työikäisen väestön määrän ei tulevaisuudessa odoteta kasvavan, mutta samalla vanhusväestön määrä kasvaa merkittävästi, on seurauksena entistä suurempi verorasitus työssä käyvälle väestölle. Eläkejärjestelmän tapauksessa haasteeseen on vastattu mm. karsimalla varhaiseläkereittejä sekä nostamalla lakisääteistä eläkeikää. Koko julkisen talouden näkökulmasta toimet ovat kuitenkin olleet riittämättömiä.

Valtiovarainministeriön joulukuussa julkaiseman ennusteen perusteella ikäsidonnaiset menot tulevat nousemaan noin 5,4 prosenttiyksiköllä suhteessa bruttokansantuotteeseen vuoteen 2070 mennessä. Valtiovarainministeriö arvioi kestävyysvajeen suuruudeksi lähes neljä prosenttia, joka vuoden 2017 bruttokansantuotteeseen suhteutettuna tarkoittaa yli kahdeksan miljardin euron rahoitusvajetta. Kestävyysvajeen mittaluokka on sellainen, ettei edes työllisyysasteen kohoaminen 80 prosenttiin riittäisi kuromaan vajetta umpeen. Tulevaisuudessa tarvitaan siis laajamittaisia sopeuttamistoimenpiteitä. Mitä pikemmin uudistukset saadaan alulle, sen parempi.

Mauri Kotamäki,
Keskuskauppakamarin johtava ekonomisti

KAUPPAKAMARIALUE BUSINESS PANEL -SELVITYSTEN VALOSSA

Kauppakamarin yritysbarometrin, Business Panelin, tulosten perusteella vuosi käynnistyi Pohjanmaalla ja Keski-Pohjanmaalla erittäin positiivisissa merkeissä. Kaikki selvityksen mittarit olivat nousseet syksyn 2017 mittauksesta. Vuoden edetessä kasvu tasaantui ja odotukset vaimenivat, mutta kaikki mittarit olivat edelleen syksyllä 2018 selvästi plussalla.

Yritysten tilauskannasta kertova käyrä säilyi jälkimmäisessä mittauksessa kevään tasolla ja liikevaihto-odotuksista sekä rekrytointiaikeista kertovat käyrät laskivat hienoisesti. Tästä huolimatta tunnelmamittari notkahti selvästi. Synkistynyt tunnelma oli kaiketi heijastusta maailmantalouden lisääntyneestä epävarmuudesta ja julkisuudessa virinneestä taantumakeskustelusta.

Vuonna 2016 ongelmaksi noussut työvoimapula jatkoi kasvuaan. Työvoimapula oli kasvun esteenä jo lähes joka toisessa yrityksessä, sillä kevään mittauksessa 47 prosenttia yrityksistä kertoi sen rajoittavan toimintaansa. Syksyllä vastaava luku oli 46 prosenttia. Eniten pula osaajista jarrutti toimintaa rakennusosalalla, jossa keväällä 57 prosenttia ja syksyllä puolet yrityksistä koki työvoimapulan jarruttavan toimintaansa.

Työttömien määrä kauppakamarialueella väheni 15 prosentilla edellisvuodesta. Työttömyysaste alueella oli joulukuussa 6,7 prosenttia (7,8 % 12/2017). Kauppakamarialueen työttömyys on edelleen Manner-Suomen alhaisin. Työllisyysaste vuonna 2018 oli Pohjanmaan maakunnassa 75 ja Keski-Pohjanmaalla 72,3 prosenttia. Nuorten, alle 25-vuotiaiden työttömyys väheni kauppakamarialueella vuoden aikana 12 prosenttia ja pitkäaikaistyöttömien määrä väheni 34 prosenttia. Avoimien työpaikkojen määrä koko alueella kasvoi edellisvuoden joulukuusta 28 prosenttia.

ELINKEINOELÄMÄN PUOLESTA

Kauppakamarin tärkeimpänä tehtävänä on edistää yritysten toimintaa ja kasvua alueella. Tämä tuo kauppakamarin agendalle mitä moninaisimpia teemoja. Tässä luodaan lyhyt katsaus näistä tärkeimpiin vuonna 2018.

ONNISTUMISIA JA PETTYMYKSIÄ LIIKENNEINFRASSA JA SAAVUTETTAVUUDESSA

Vuoden merkittävimpinä edunvalvonnan onnistumisena alueen saavutettavuuden näkökulmasta oli valtatie 8:n saaminen osaksi päätieverkkoa. Tässä tehtiin laajaa edunvalvontayhteistyötä koko länsirannikon eri toimijoiden kanssa. Erinomaisen pohjan vaikuttamistyölle tarjosi WSP Finlandilta tilattu selvitys. Päätieverkkoon pääsy turvaa määrärahojen kasvamisen tulevaisuudessa.

Pietarsaassa saatiin syksyllä valmiiksi kantatien 68 kolmas ramppi, mikä sujuvoittaa kaupunkiin sisäänmenoa kasitieltä. Kuusisaaren risteys Snellmanin kohdalla sai myös valtion lisätalousarviossa rahoituksen ja eritasoliittymää päästään rakentamaan.

Kokkolan satamaväylän syventäminen aloitettiin. 14 metrin väylä mahdollistaa isojen laivojen kuljetuskapasiteetin tehokkaamman hyödyntämisen. Tämä tulee laskemaan merkittävästi laivaushintaa, joka on kuljetusketjun suurin kuluerä.

Rahoituspäätökset saatiin tehtyä myös Vaasa-Uumaja -välille räätälöityyn innovatiiviseen, taloudelliseen ja ympäristöystävälliseen matkustajalaivaan. Laiva tilattiin Rauman telakalta ja se valmistuu keväällä 2021.

Raideliikenteessä Seinäjoki-Tampere -kaksoisraidetta pyrittiin edistämään useiden kauppakamareiden yhteisellä kannanotolla pääministerille, valtiovarainministerille ja elinkeinoministerille. Tavarakuljetusten kannalta tärkeää Iisalmi-Ylivieska-ratayhteyttä vietiin eteenpäin. Yhdessä rataosuutta käyttävien suurimpien yritysten kanssa tehtiin laskelmat kuljetusmäärien kasvusta. Asiaa käytiin esittelemässä loppuvuodesta Liikennevirastossa. Tapaamisen pohjalta saatiin lupaus uusista kannattavuuslaskelmista.

Lentoliikenteen osalta vuosi toi iloa ja pettymyksiä. Vaasan lentokentän matkustajamäärät kehittyivät suotuisasti ja kasvua toivat erityisesti monipuoliset charter-yhteydet. Li-

kematkustajien kaipaamaa kello 7 lähtevää lentovuoroa ei onnistuttu kuitenkaan saamaan takaisin.

Kokkola-Pietarsaaren lentoyhteyksien osalta näytti alkuvuodesta valoisalta, kun lentoyhtiö Nextjet julkaisi uudet reitit ja lisääntyneen vuorotarjonnan. Matkustajamäärät Ruotsiin kehittyivätkin erittäin myönteisesti. Lentoyhtiön toukokuinen konkurssi oli iso takaisku. Korvaavaa operaattoria ei saatu reitille ja tämä vaikutti kentän koko vuoden matkustajamääriin negatiivisesti.

WSP Finlandilta tilattiin selvitys vaikuttamistyön tueksi Kokkola-Pietarsaaren lentokentän aluetaloudellisesta merkityksestä. Pääviestinä oli se, että vuodessa muutama miljoonaa euroa kustantava kenttä mahdollistaa talousalueen yli kolmen miljardin euron suuruisen viennin. Selvitys sai laajan medianäkyvyyden ja sitä levitettiin laajasti eri toimijoille: ministereille, kansanedustajille, Finnairille, Finaviaan ja ANS Finlandiin. Työ lentoyhteyksien turvaamiseksi jatkuu edelleen.

OSAAJAPULA LAAJENI

Pula osaavasta työvoimasta kasvoi vuoden aikana edelleen, ja loppuvuodesta 46 prosenttia yrityksistä kertoi sen olevan suurin kasvua hidastava tekijä. Asiaa tuotiin vuoden mittaan mediassa ja kannanotoin esille.

Toisen asteen ammatillisen koulutuksen uudistus astui voimaan ja kauppakamari jatkoi yritysten informoimista yhteistyössä oppilaitosten kanssa Kokkolassa, Pietarsaassa ja Vaasassa.

Kauppakamari lausui myös alueen oppilaitosten puolesta koulutusvastuiden laajentamiseksi sekä ammattikorkeakoulu- ja yliopistolakien muuttamisesta. Kauppakamareiden yhteiset koulutusteetit julkistettiin syksyllä.

Vaasan ammattikorkeakoululle, Yrkeshögskolan Novialle ja Centria-ammattikorkeakoululle lahjoitettiin varainkeruuseen yhteensä 185 000 € ja lisäksi apurahoina alueen elinkeinoelämää tukeviin hankkeisiin ja opiskelijoille yhteensä reilut 64 000 €.

Kauppakamari haastoi alueen yritykset kesätyökampanjaan työllistämään nuoria. Kampanja sai hyvän näkyvyyden

ja 4500 kesätyöpaikkaa nuorille. Nuorille avattiin uramahdollisuuksia myös syksyllä toteutetussa Päivä johtajana -kampanjassa, johon osallistui 46 nuori-johtaja-paria. Opiskeluaikana työelämään sitominen edesauttaa jatkossakin osaavan työvoiman löytymisen omalta alueelta.

Työperäisen maahanmuuton edistämisen teemaa nostettiin vuoden mittaan esiin eri tavoin tilaisuuksin, kannanotoin, kirjoituksin ja nostamalla hyviä esimerkkejä esiin. Alueella olisi erittäin tärkeää saada noin 1500 ulkomaalais-taustaista opiskelijaa jäämään töihin alueen yrityksiin.

DIGITALISAATION HYÖTYJÄ TUOTIIN ESIIN

Digitalisaation painoarvo yritysten tuottavuuden ja liiketoiminnan kasvun kannalta on merkittävä. Koko kauppakamariryhmän tavoite on tuottavuuden nostaminen sekä yksityisellä että julkisella sektorilla digitalisaatiota ja uusia toimintamalleja hyödyntämällä.

Yrityksille järjestettiin eri digitalisaation eri näkökulmis-ta aamukahvi- ja Business Boost-tilaisuuksia sekä aihepiirin ympäriltä järjestettiin koulutuksia. Erityisesti tekoälyn hyödyntämistä liiketoiminnassa pyrittiin tuomaan esiin. Kauppakamarin vuoden digiloikkaajaksi valittiin Merius Oy Kokkolasta.

YLISÄÄNTELYSTÄ JA TURHASTA BYROKRATIASTA EROON

Yritystoiminnan tulisi olla helppoa, eikä turha byrokra-tia saisi estää yritysten kasvua tai olla investointien jarru-na. Ylisääntely syö yritysten kilpailukykyä ja estää kasvua. Ylisääntelyn purkaminen on kauppakamareiden yhteinen tavoite.

Lupabyrokraatia viivästyttää PK-yritysten investointe-ja Pohjanmaan kauppakamari-alueella, kuten muuallakin maassa. Arvoltaan viivästyneiden tai peruuntuneiden inves-tointien kokonaismäärä on kymmeniä miljoonia euroja.

Yritysten kilpailukykytekijöissä huomiota olisi kuntata-solla erityisesti kiinnitettävä julkisen päätöksenteon nopeut-tamiseen, turhan byrokratian karsimiseen, kaavoituksen en-nakoitavuuteen ja joustavuuteen sekä liikennetkaisuihin ja logististen ketjujen toimivuuteen.

Syksyllä kauppakamariryhmässä valmisteltiin kevään 2019 eduskuntavaaleja varten kauppakamareiden vaalitee-sit ja hallitusohjelmatavoitteet. Ne ovat ohjenuorana myös Pohjanmaan kauppakamarin tulevassa vaalivaikuttamisessa.

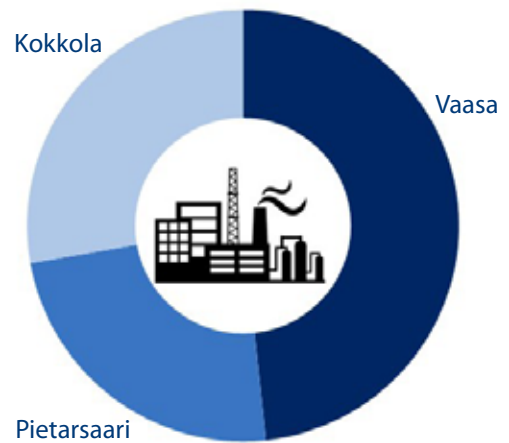
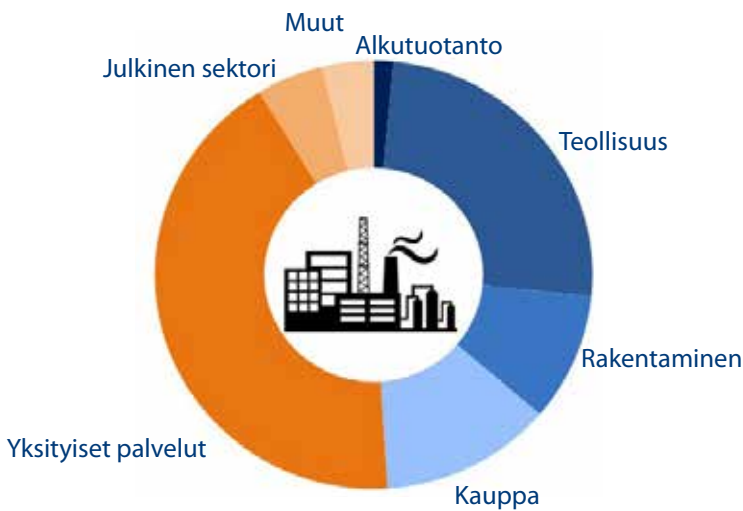

KAUPPAKAMARIN VUOSI 2018 LUKUINA

JÄSENET

1033

jäsentä, joista 94 % yrityksiä, loput alueen kuntia ja järjestöjä

JÄSENTEN AKTIIVISUUS

322

jäsenyritystä
kävi
koulutuksessa

186

jäsenyritystä
kävi
maksuttomissa
tilaisuuksissa

137

jäsenyritystä
oli edustettuna
kamarin
luottamuselimissä

KAUPPAKAMARIN AKTIIVISUUS

72

maksullista
koulutustilaisuutta

1368

osallistujaa

4,36

koulutuksen
yleisarvosanojen
keskiarvo

HHJ

Pohjanmaan
kauppakamarissa
2007-2018

31

maksutonta
jäsentilaisuutta

2013

osallistujaa

419

kurssin
käynnystä

147

tutkinnon
suorittanutta

10

valiokuntaa

207

eri henkilöä
luottamustehtävissä

48

hallitusten ja
valiokuntien kokousta

Luottamushenkilökyselyssä
asteikolla 1-5 arvosana vaikuttamistyöstä **4,35**

81

yrityskäyntiä
jäsenyrityksissä

602

mediaosumaa

1.

Suomen
kauppakamarien
välisessä
näkyvyysvertailussa

4105

alkuperätodistusta

98 %

niistä sähköisinä

22

ATA carnet'ta

8

työvuosia
kauppakamarissa
yhteensä

134

KAUPPAKAMARIVUOSI

VALIOKUNNAT

Asetettujen tavoitteiden saavuttamiseksi kauppakamarissa on valiokuntia, jotka ottavat kantaa oman alansa ajankohdaisiin asioihin. Pohjanmaan kauppakamarilla oli vuonna kolme valiokuntaa: osaamis-, liikenne- sekä ICT-valiokunta. Kullakin kauppakamariosastolla on lisäksi omia valiokuntia.

OSAAMISVALIOKUNTA

Osaamisvaliokunta on Pohjanmaan ja Keski-Pohjanmaan yritysten ja oppilaitosten yhteistyöverkosto, joka on kauppakamarin väline vaikuttaa työvoimatarpeen ja koulutuksen kohtaamiseen sekä osaavan työvoiman saatavuuteen. Valiokunnan tehtävänä on vaikuttaa oppilaitosten koulutustarjontaan siten, että koulutustarjonta vastaisi mahdollisimman hyvin alueen yritysten osaamistarpeisiin. Valiokunta pyrkii myös vaikuttamaan siihen, että alueen nuoret tietävät paremmin tarjolla olevista ura- ja työllistymismahdollisuuksista ja tuntevat alueen yritys kenttää.

Vuotta leimasi edelleen huoli osaavan työvoiman saatavuudesta, josta käytiin valiokunnassa vilkasta keskustelua. Tähän liittyen järjestettiin yhdessä ICT-valiokunnan kanssa kesäkuussa workshop, jossa pohdittiin keinoja työvoiman saatavuuden parantamiseksi ja alueen vetovoiman lisäämiseksi. Pietarsaassa järjestettiin tammikuussa yrityksille keskustelutilaisuus ”Maahanmuuttajista apua työvoimapuolaan”.

Toteutettiin #palkkaanuori-kesätyöhaastekampanja, jossa valiokuntalaiset olivat aktiivisesti haastamassa yrityksiä palkkaamaan nuoria. Mukaan saatiin 40 työnantajaa ja noin 4500 kesätyöpaikkaa. Kampanjaa jatketaan vuonna 2019. Kommentoitiin myös korkeakoulujen kansainvälisyys-osaa- mimerkkiä. Merkki otetaan käyttöön 2019. Valiokunta piti neljä kokousta.

LIIKENNEVALIOKUNTA

Liikennevaliokunta vaikuttaa siihen, että Pohjanmaan kauppakamarialueen saavutettavuus paranee. Kokouksissa vieraili useita keskeisiä liikennepäättäjiä. Fokus oli päätie-

verkossa. Saimme kovan työn ja kauppakamarin teettämän selvityksen avulla muutettua Liikenne- ja viestintäministeriön esitystä niin, että 8-tie tuli koko matkaltaan osaksi maanteiden pääväyliä. Valitettavasti 3-tie ei saanut välillä Jalasjärvi-Laihia pääväylästatusta. Myös talvikunnossapito oli esillä ja siihen saimme parannusta. Lentoliikenteen aikataulut ja reittitarjonta oli laajasti esillä. Lentoliikenteen yhteydet ovat huonontuneet sekä Kokkola-Pietarsaaren että Vaasan lentokentillä. Iisalmi-Ylivieska-ratayhteyden sähköistystä vietiin eteenpäin. Erinomaisena saavutuksena oli Kokkolan väylän syventämispäätös 14 metrin kulkusyvyyteen. Valiokunta piti neljä kokousta.

ICT-VALIOKUNTA

ICT-valiokunnan tehtävänä on edistää ICT-alan kasvua, toimia alan yritysten ja muiden yhteisöjen elinkeinopoliittisena edunvalvojana kauppakamarialueella ja tarjota ICT-alan yrityksille ja muille yhteisöille foorumi verkostoitumiseen ja vaikuttamiseen. ICT-valiokunta myös omalta osaltaan edistää alueen yritysten digitalisaatiota ja liiketoiminnan kehittämistä sen keinoin.

Vuoden mittaan keskusteltiin edelleen ratkaisuihin turvata osaavan työvoiman saatavuutta. Yhdessä osaamisvaliokunnan kanssa järjestetyssä workshopissa pureuduttiin erityisesti tähän sekä yleisesti alueen vetovoimaan.

Huhtikuussa järjestettiin Pietarsaassa Campus Allegrossa yrityksille suunnattu Business Boost aiheesta Kyberrikolliset PK-yritysten kimpussa. Joulukuussa valiokunta kertoi Vaasan ja Novia-ammattikorkeakoulujen ICT-alan opiskelijoille työllistymismahdollisuuksista ja osaamistarpeista. Infotilaisuuden jälkeen opiskelijoilla oli mahdollista kysellä yrityksiltä lisätietoja ja jättää CV:itään. Vuosi päättyi Digiloikkaajan valintaan. Voittajaksi valikoitui Merius Oy Kokkolasta. ICT-valiokunta kokoontui neljä kertaa.

LAUSUNNOT, KANNANOTOT JA LEHTIKIRJOITUKSET

- 21.1. Kannanotto työperusteisen maahanmuuton välttämättömyydestä; Paula Erkkilä ja Juha Häkkinen -> Media
- 7.2. Lausunto EAKR-rahoituksen takaisinperinnästä Keski-Pohjanmaalla; Paula Erkkilä -> Työ- ja elinkeinoministeriö
- 12.2. Palkkaa nuori! - Paula Erkkilän kolumni Keskipohjanmaassa
- 22.3. Världens bästa land - Paula Erkkiläs krönika i Österbottens Tidning
- 9.4. Tänään on hyvä päivä hypätä satulaan - Paula Erkkilän kolumni Keskipohjanmaassa
- 25.4. Lausunto Kanta-Kokkolan ja Ruotsalon kyläasetuksen vaiheleiskaavaluonnoksesta; Paula Erkkilä -> Kokkolan kaupunki
- 30.4. Pidetään huoli pojista - Paula Erkkilän kolumni Keskipohjanmaassa
- 4.6. Kauppakamarien koulutusteet ja kannanotto osaavasta työvoimasta; Paula Erkkilä ja Keskuskauppakamarin johtaja Johanna Sipola -> Media
- 4.6. Welcome tänne töihin! - Paula Erkkilän kolumni Keskipohjanmaassa
- 14.6. Lausunto Pohjanmaan kauppakamarin keskeisistä liikennehankkeista; Juha Häkkinen ja Paula Erkkilä -> Keskuskauppakamari
- 28.6. Kannanotto valtatieä 8 koskevan selvityksen yhteydessä; Juha Häkkinen ja Paula Erkkilä -> Media
- 6.7. Riksåttan hör definitivt till stomnätet - Paula Erkkiläs krönika i Österbottens Tidning
- 30.7. Paluumuuttohaukat liikkeellä - Paula Erkkilän kolumni Keskipohjanmaassa
- 8.8. Lausunto Helsinki-Oulu pääradan tärkeydestä; Juha Häkkinen sekä Oulun, Etelä-Pohjanmaan, Hämeen, Riihimäki-Hyvinkään ja Tampereen kauppakamareiden toimitusjohtajat-> ministerit Juha Sipilä, Petteri Orpo ja Mika Lintilä
- 23.8. Lausunto 'Vaasan yliopisto ja alueen innovaatioekosysteemi – Jatkuvan oppimisen toimintamalli'; Juha Häkkinen -> Vaasan yliopiston hakemuksen liitteenä Opetus- ja kulttuuriministeriölle
- 27.8. Kannanotto maan tärkeimmistä liikennehankkeista; Juha Häkkinen ja Keskuskauppakamarin liikenneasiantuntija Kaisa Saario -> Media
- 6.9. Lausunto yliopistolain ja ammattikorkeakoululain muuttamisesta; Paula Erkkilä -> Keskuskauppakamari
- 24.9. Teiden kuningas vai kerjäläinen - Paula Erkkilän kolumni Keskipohjanmaassa
- 27.9. Lausunto valtatie 8 ja valtatie 3 kuulumisesta runkoverkkoon; Juha Häkkinen ja Paula Erkkilä -> Liikenne- ja viestintäministeriö
- 9.10. Lausunto energia-alan ammatti- ja erikoisammattitutkintojen voimalaitostekniikan osaamisalasta; Juha Häkkinen -> Vamian hakemuksen liitteenä Opetus- ja kulttuuriministeriölle
- 12.10. Lausunto Pohjanmaan ELY-keskuksen työlupalinjauksen luonnokseen; Juha Häkkinen -> ELY-keskus
- 7.11. Lausunto Vaasan ammattikorkeakoulun hakemuksesta konetekniikan koulutukselle Centria-ammattikorkeakoulun toimialueella; Paula Erkkilä -> Opetus- ja kulttuuriministeriö
- 19.11. Joulukauppa on valinnan paikka - Paula Erkkilän kolumni Keskipohjanmaassa
- 4.12. Kannanotto Kokkola-Pietarsaaren lentokentästä tehdyn selvityksen yhteydessä; Paula Erkkilä ja Juha Häkkinen -> Media
- 11.12. Kannanotto hallitusohjelmataavoitteista; Juha Häkkinen, Paula Erkkilä ja Keskuskauppakamarin toimitusjohtaja Juho Romakkaniemi -> Media
- 27.12. Flygförbindelser är nödvändiga för exporten - Paula Erkkiläs krönika i Österbottens Tidning

PALVELUTOIMINTA

VIRANOMAISTOIMINTA

Kauppakamareille on uskottu ulkomaankauppaan liittyvien asiapapereiden myöntäminen ja vahvistaminen. Alkuperätodistukset ovat niistä tärkeimmät. ATA carnet -tulliasiakirjojen avulla yritykset voivat viedä ulkomaille väliaikaisesti esim. näyttelytavaroita maksamatta tuontimaksuja tai asettamatta vakuutta niiden maksamisesta.

Keskuskauppakamarin aloitteesta kauppakamarien alkuperämenettely hyväksyttiin toukokuussa osaksi Kansainvälisen kauppakamarin ICC:n Certificate of Origin Accreditation Chain -järjestelmää, joka varmistaa alkuperätodistusten myöntämisketjun laadun ja oikeellisuuden. Keskuskauppakamari akkreditoi kaikki Suomen 19 kauppakamaria syksyllä ja samalla kauppakamarien menettelyt tarkistettiin ja yhdenmukaistettiin. Tähän liittyen järjestettiin yrityksille kaksi tiedotustilaisuutta, johon osallistui lähes sata henkilöä. Kauppakamarit siirtyvät uuteen järjestelmään vuoden 2019 alussa.

KOULUTUS

Kauppakamari tarjoaa korkeatasoista koulutusta jatkuvasti muuttuvan lainsäädännön aiheuttamien koulutusarpeiden tyydyttämiseksi. Koulutusten aiheina on mm. verotus, kirjanpito ja laskentatoimi, henkilöstöhallinto ja ulkomaankauppaan liittyvät asiat. Myös työssä jaksamiseen ja viihtymiseen liittyviä tilaisuuksia järjestetään. Tarjonnassamme on myös lyhyitä verkkokoulutuksia. Kauppakamari järjestää lyhyitä, yleensä päivän tai puolen päivän mittaisia tilaisuuksia eri puolella aluetta.

Kurssimateriaali on kattava ja luennoitsijat ovat alansa asiantuntijoita. Laadukas koulutus lähellä säästää aikaa ja kustannuksia yrityksille. Kollegojen tapaaminen ja keskustelu yhteisistä, ammattiin liittyvistä asioista on myös hyödyllistä.

HHJ-koulutus

Pohjanmaan kauppakamari järjestää yhteistyössä HHJ-konseptin omistavan Tampereen kauppakamarin kanssa Hyväksytty hallituksen jäsen (HHJ) -koulutuksia. Koulutusten tavoitteena on saada alueen kokeneiden yritysjohtajien osaamispääoma pk-yritysten hyödyksi hallitustyöskentelyn avulla sekä kerätä yhteen alueen nykyisiä ja tulevia hallitusten jäseniä.

Vuonna järjestettiin kaksi HHJ-kurssia. Vaasassa keväällä järjestetyillä kursseilla oli 24 osallistujaa ja Kokkolassa syksyllä 26 osallistujaa. Talvella järjestettiin Vaasassa HHJ-puheenjohtajakurssi, jossa oli 23 osallistujaa. Syksyllä järjestettiin myös tilauskoulutuksina kaksi HHJ Johdatus hallitustyöskentelyyn -kurssia. Kaikki HHJ-kokonaisuuteen kuuluvat koulutukset saivat erinomaista palautetta.

VIESTINTÄ JA TIEDOTTAMINEN

Pohjanmaan kauppakamarin sähköinen uutiskirje jäsenille ilmestyy suomeksi ja ruotsiksi yhdeksän kertaa vuodessa. Uutiskirjeessä tiedotetaan kauppakamarin tapahtumista, koulutuksista ja muista yritysten kannalta tärkeistä ja ajankohtaisista asioista. Vuoden luetuin kirje oli vuoden toinen uutiskirje, jossa aiheina olivat mm. #palkkaanuori-kampanja ja Vaasa EnergyWeek. Vuoden klikatuin uutinen koski vuoden 2019 henkilöstövalintoja. Artikkeliyhteistyötä KPMG:n, EY:n ja PwC:n kanssa jatkettiin myös vuonna 2018.

Kauppakamarin medianäkyvyys oli ennätyskorkea vuonna 2018. Mediaosumia tuli yhteensä 602 kpl, mikä oli kauppakamarivertailussa kaikkien kauppakamareiden paras. Näkyvydessä kasvua edellisvuoteen oli 34 prosenttia.

CB-kauppakamarilehti

Vuosi oli CB-kauppakamarilehden 12. ilmestymisvuosi ja lehdestä ilmestyi vuoden aikana neljä painettua numeroa. Lehti nostaa esiin ajankohtaisia ja mielenkiintoisia yrittäjäpersoonia ja yrityksiä, yritysten kannalta merkittäviä ilmiöitä ja tapahtumia sekä kertoo kauppakamarin omasta toiminnasta, lähinnä vaikuttamistyöstä.

CB-lehden numeroiden teemat olivat digitalisaatio, alueellinen veto- ja pitovoima, osaaminen sekä saavutettavuus. Lehden painosmäärä oli 3600 kappaletta.

Coastline

Coastline on kauppakamarialueen englanninkielinen käyntikortti ja se julkaistaan joka toinen vuosi. Se esittelee alueen tärkeitä yrityksiä, merkkihenkilöitä, ilmiöitä, luontoa ja kulttuuria. Lehti julkaistiin maaliskuussa painettuna ja sähköisenä.

Lehteä jakavat julkaisussa esitellyt yritykset ja organisaatiot, kaupungit ja kunnat sekä muut tahot, jotka haluavat markkinoida aluetta. Coastlinea jaetaan työkaluksi medioiden toimituksiin, kansanedustajille, europarlamentaarikoille, Suomessa toimiviin suurlähetystöihin sekä kauppakamarin vaikuttamisen kannalta keskeisiin ministeriöihin ja muille valtakunnan tason päättäjille ja virkamiehille.

Sosiaalisen median kanavat

Kauppakamarilla oli vuoden aikana käytössään kolme sosiaalisen median kanavaa: Facebook, Twitter ja LinkedIn. Facebookissa oli seuraajia vuoden lopussa 704 (+28 %), Twitterissä 646 (+13 %) ja LinkedInissä 324 (+75 %) henkilöä. Erityisesti Facebook ja LinkedIn ovat olleet tärkeitä kanavia välittää tietoa alueen elinkeinoelämässä tapahtuvista asioista. Pohjanmaan kauppakamarin Youtube-kanava avattiin vuoden aikana. Siellä julkaistiin mm. #palkkaanuori-kampanjavideot, videouutiset Business Paneleiden tuloksista ja videot aikaansaannoksista vuodelta 2017 sekä 2018.

Verkkosivut

Kesällä aloitettiin uusien verkkosivujen suunnittelu ja kilpailutettiin toteutus. Uusien sivujen toteuttajaksi valittiin Morgan Digital. Sivuuudistukseen liittyi CB-lehden uudis-

TOIMIELIMET, JOISSA POHJANMAAN KAUPPAKAMARILLA ON EDUSTUS

Keskuskauppamari Valtuuskunta Hallitus	Pohjanmaan Expo Oy Hallitus
Pohjanmaan ELY-keskus Neuvottelukunta Språkdelegationen	Centria-ammattikorkeakoulu Hallitus
Pohjanmaan liitto Maakunnan yhteistyöryhmä Koulutuksen neuvottelukunta Ennakointityöryhmä	Vaasan ammattikorkeakoulu Oy Hallitus
Keski-Pohjanmaan liitto Maakunnan yhteistyöryhmä Liikennejärjestelmätyöryhmä Ennakointiryhmä	Vaasan yliopisto Hallitus
Vaasanseudun Kehitys Oy VASEK Hallitus	Kokkolan Yliopistokeskus Chydenius Liiketaloustieteen ohjausryhmä
Kokkolanseudun Kehitys Oy KOSEK Hallitus Elinkeinopoliittinen neuvottelukunta	Muut
Viexpo Hallitus	Kasitie ry hallitus Chydenius-Instituutin kannatusyhdistys ry:n hallitus Liikesivistysrahaston Keski-Pohjanmaan aluetoimikunta Viljo Syreniuksen rahasto Kauppias Gustaf Svanljungin Lahjoitusrahaston Säätiö Vaasan Suomalaisen ukkokotisäätiön hallitus As Oy Raastuvankatu 20, Vaasa Hallituspartnerit Pohjanmaa ry:n hallitus
Firmaxi Hallitus	

taminen ja lehden julkaiseminen osittain ainoastaan sähköisenä vuonna 2019. Uudet sivut julkaistiin 11.1.2019.

SELVITYKSET JA TUTKIMUKSET

Business Panel

Pohjanmaan kauppamari käynnisti syksyllä 2003 säännöllisen alueellisen kartoituksen selvittääkseen jäsenyritysten ajankohtaisen tilanteen. Kysely toteutetaan muutamilla keskeisillä talouden mittareilla kaksi kertaa vuodessa kauppamariin jäsenille. Vuonna Business Panel toteutettiin huhti- ja marraskuussa. Kyselyjen tuloksista pidettiin lehdistötilaisuudet, ne julkaistiin lisäksi CB-lehden Talouskat-sauksissa ja videouutisina.

YHTEISTYÖ

Yhteistyö kuntien samoin kuin elinkeinoyhtiöiden KOSEKin, Concordian ja VASEKin kanssa on edunvalvonnassa ollut aktiivista. Erinomainen esimerkki yhteistyön onnistumisesta oli valtatie 8:n saaminen mukaan maanteiden pääväylään. Myös Kokkola-Pietarsaaren lentoaseman osalta edunvalvontaa tiivistettiin ja tehtiin yhteistyössä selvityksen merkityksestä alueen elinkeinoelämälle.

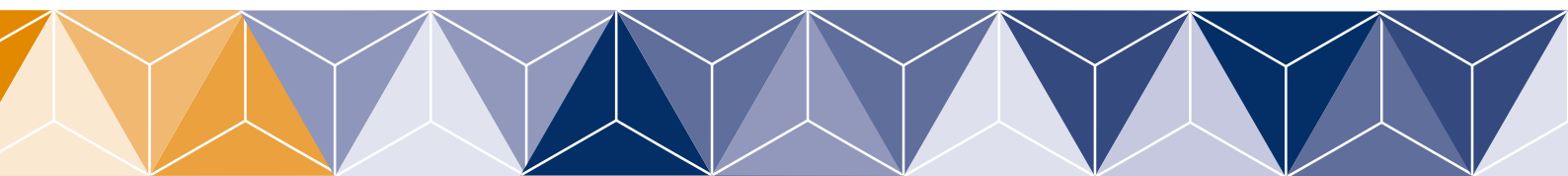
Keski-Pohjanmaan ja Pohjanmaan liittojen kanssa on tehty yhteistyötä koulutuksen ennakoinnin, liikenneasioiden ja maakuntakaavojen tiimoilta. Yhteistyö Osuuskunta Viexpon kanssa on ollut vuoden aikana tiivistä, ja yhteistyössä on järjestetty esimerkiksi monia tilaisuuksia.

Vaasan ja Kokkolan nuorkauppamareiden sekä Pohjanmaan YES-verkoston kanssa toteutettiin toista vuotta peräkkäin Päivä johtajana -kampanja. Alueen oppilaitosten kanssa on yhteistyössä viety tietoa ammatillisen koulutuksen uudistuksesta yrityksiin.

Yhteistyötä tehdään myös liikennealan toimijoiden kuten Pohjanmaan Elyn, Väyläviraston, Finnairin, Finavian sekä VR:n kanssa. Kauppamari on edustettuna Merenkurkun neuvoston liikenneasioita käsittelevässä johtoryhmässä.

Yhteistyö EK:n kanssa jatkuu tiiviinä, ja vuosittain toteutetaan keväällä ja syksyllä yhteistyössä Elinkeinoelämän Foorumit. Kauppamari on messuyhtiö Pohjanmaan Expo Oy:n merkittävä osakas ja yhteistyökumppani.

Keskuskauppamariin kanssa yhteistyö on erityisen tiivistä edunvalvonnan osalta. Verotus, sujuvat liikenneyhteydet ja byrokratian purku ovat olleet keskeisiä yhteisiä tavoitteita.

MAKSUTTOMAT JÄSENTILAISUUDET

- 16.1. Infotilaisuus teemalla Työvoimaa maahanmuutosta, Pietarsaari
- 31.1. Pohjanmaan Kasvupolku, Kokkola, Vaasa ja Pietarsaari
- 1.2. Skenaario-workshop, Vaasa
- 14.2. Infotilaisuudet lentoliikenteestä, Kokkola ja Pietarsaari
- 12.3 Metsäteollisuus-kiertue, Vaasa
- 15.3. Kauppakamariaamiainen ammatillisen koulutuksen reformin jalkautumisesta yrityksiin, Kokkola
- 19.3. Energia- & ympäristöseminaari, Vaasa
- 24.4. Kauppakamarin BusinessBoost kyberturvasta, Pietarsaari
- 26.4. Kevätkokous ja Elinkeinoelämän foorumi, Vaasa
- 2.5. Infotilaisuus uudesta ammatillisesta koulutuksesta, Pietarsaari
- 8.5. Team Finland -kiertue, Vaasa
- 9.5. Kauppakamariaamiainen liiketoiminnan muuttumisesta projekteiksi, Vaasa
- 16.5. Future -seminaari, Pietarsaari
- 29.5. Hallitusklubi, Seinäjoki
- 29.5. Kasvua Saksasta, Vaasa
- 30.5. Kasvua Saksasta, Pietarsaari
- 8.6. Lounasseminaari hallitustyön lisäarvosta PK-yritykselle, Kokkola
- 8.6. Pohjalaiset aamukahvit, Helsinki
- 15.6. Anders Chydenius -vapaakauppaseminaari, Kokkola
- 18.7. Akkukokkarit, SuomiAreena, Pori
- 21.8. Metsäteollisuus-kiertue, Pietarsaari
- 24.8. Kasvumarkkinat: Kaakkois-Aasia, Australia ja Intia, Vaasa
- 18.9. Globaalit skenaariot, Isokyrö
- 20.9. Tilaisuus ammatillisen koulutuksen reformista, Vaasa
- 23.10. Tietoisku ulkomaankaupan asiakirjoista, Vaasa
- 24.10. Tietoisku ulkomaankaupan asiakirjoista Kokkola
- 8.11. Kauppakamariaamiainen SAMPO-rahoituksesta, Vaasa
- 13.11. Kauppakamarin syykokous ja -forum, Kokkola
- 28.11. Tilaisuus kuntapäätäjille, Kokkola
- 11.12. Kauppakamariaamiainen tekoälystä, Kokkola
- 11.12. Tilaisuus ICT-alan opiskelijoille, Vaasa

KAUPPAKAMARIOSASTOJEN TOIMINTA

Kun Pohjanmaan kauppakamari perustettiin, entiset itsenäiset kauppakamarit jatkoivat toimintaansa Pohjanmaan kauppakamarin alaisina osastoina. Pohjanmaan kauppakamarilla toimii kauppakamariosastot Keski-Pohjanmaalla, Pietarsaareissa ja Vaasassa.

KAUPPAKAMARIOSASTOJEN HALLITUKSET

Osastojen hallitukset toimivat vaalivaliokuntina ja valitsevat kukin oman osastonsa valiokuntien jäsenet sekä antavat esityksensä syyskokoukselle osastonsa edustajista Pohjanmaan kauppakamarin valiokuntaan.

PALVELUVALIOKUNTA

Keski-Pohjanmaan ja Pietarsaaren seudun palveluvaliokunta aloitti toimintansa vuonna 2018. Palveluvaliokunnan tehtävänä on kaupan, palveluiden ja matkailun toimialojen toimintaedellytysten ja kilpailukyvyyn kehittäminen ja vahvistaminen. Valiokunta edistää koko talousalueen menestymisedellytyksiä sekä vetovoimaisuutta. Valiokunnan tehtävänä on myös valvoa ko. toimialojen yhteisiä etuja sekä edistää yhteistoimintaa viranomaisten kanssa. Valiokunnan toimesta järjestettiin kesäkuussa Eat Out -ravintolatapahtuma. Tavoitteena oli saada ihmisiä syömään ravintoloihin ja kokeilemaan uusia ravintoloita. Tapahtuma sai hyvän vastaanoton niin 40 mukaan lähteneessä ravintolassa kuin asiakkaissa. Myös medianäkyvyys tapahtumalle oli erittäin hyvä.

TEOLLISUUSVALIOKUNNAT

Teollisuusvaliokunnat pyrkivät parantamaan alueen teollisuuden yhteistyötä ja ottavat tarvittaessa kantaa tärkeisiin teollisuutta koskeviin kysymyksiin. Valiokuntatyön tärkeitä aiheita ovat myös ala- ja yrityskohtaiset katsaukset, joista osallistujat saavat hyvän kuvan alueen teollisuuden kehityksestä.

RAHASTOVALIOKUNNAT

Kauppakamari huolehti haltuunsa uskottujen rahastojen kasvusta ja tuottojen käyttämisestä sääntöjen mukaisiin tarkoituksiin. Kullakin kauppakamariosastolla on oma rahastovaliokuntansa. Rahastoista jaettiin apurahoja alueen elinkeinoelämää hyödyttäviin tarkoituksiin.

SUUPOHJAN ALUEVALIOKUNTA

Pohjanmaan ja Etelä-Pohjanmaan kauppakamareilla on yhteinen Suupohjan aluevaliokunta, joka valvoo Suupohjan alueen elinkeinoelämän etua, toimii yhteistyön tiivistämiseksi alueella ja ottaa esiin tärkeitä pitämäänsä asioita. Valiokunta kuulee asiantuntijoita, antaa lausuntoja ja tekee tarvittaessa aloitteita. Valiokunta piti vuoden aikana yhden kokouksen.

TILINTARKASTUSKERTOMUS

Pohjanmaan kauppakamarin jäsenille

Tilinpäätöksen tilintarkastus

Lausunto

Olemme tilintarkastaneet Pohjanmaan kauppakamarin (y-tunnus 0993345-6) tilinpäätöksen tilikaudelta 1.1.–31.12.2018. Tilinpäätös sisältää taseen, tuloslaskelman ja liitetiedot.

Lausuntonamme esitämme, että tilinpäätös antaa oikean ja riittävän kuvan yhdistyksen toiminnan tuloksesta ja taloudellisesta asemasta Suomessa voimassa olevien tilinpäätöksen laatimista koskevien säännösten mukaisesti ja täyttää lakisääteiset vaatimukset.

Lausunnon perustelut

Olemme suorittaneet tilintarkastuksen Suomessa noudatettavan hyvän tilintarkastustavan mukaisesti. Hyvän tilintarkastustavan mukaisia velvollisuuksiamme kuvataan tarkemmin kohdassa *Tilintarkastajan velvollisuudet tilinpäätöksen tilintarkastuksessa*. Olemme riippumattomia yhdistyksestä niiden Suomessa noudatettavien eettisten vaatimusten mukaisesti, jotka koskevat suorittamaamme tilintarkastusta ja olemme täyttäneet muut näiden vaatimusten mukaiset eettiset velvollisuutemme. Käsityksemme mukaan olemme hankkineet lausuntonemme perustaksi tarpeellisen määrän tarkoitukseen soveltuva tilintarkastusevidenssiä.

- - -

Muut raportointivelvoitteet

Muu informaatio

Hallitus vastaa muusta informaatiosta. Muu informaatio käsittää toimintakertomukseen sisältyvän informaation. Tilinpäätöstä koskeva lausuntonamme ei kata muuta informaatiota.

Velvollisuutenamme on lukea toimintakertomukseen sisältyvä informaatio tilinpäätöksen tilintarkastuksen yhteydessä ja tätä tehdessämme arvioida, onko toimintakertomukseen sisältyvä informaatio olennaisesti ristiriidassa tilinpäätöksen tai tilintarkastusta suoritettaessa hankkimamme tietämyksen kanssa tai vaikuttaako se muutoin olevan olennaisesti virheellistä. Velvollisuutenamme on lisäksi arvioida, onko toimintakertomus laadittu sen laatimiseen sovellettavien säännösten mukaisesti.

Lausuntonamme esitämme, että toimintakertomuksen ja tilinpäätöksen tiedot ovat yhdenmukaisia ja että toimintakertomus on laadittu toimintakertomuksen laatimiseen sovellettavien säännösten mukaisesti.

Jos teemme suorittamamme työn perusteella johtopäätöksen, että toimintakertomukseen sisältyvässä informaatiossa on olennainen virheellisyys, meidän on raportoitava tästä seikasta. Meillä ei ole tämän asian suhteen raportoitavaa.

Muut lausunnot

Tilinpäätös voidaan vahvistaa sekä vastuuvapaus myöntää toimitusjohtajalle sekä hallituksen jäsenille tarkastamaltamme tilikaudelta.

Vaasa 17.4.2019

Hans Bertell
KHT
Hovioikeudenpuistikko 16
65100 VAASA

Ulla Järvi
HT
Tervapolttajankatu 10 D
67100 KOKKOLA

POHJANMAAN KAUPPAKAMARIN VUODELLE 2018 VALITUT

LUOTTAMUSHENKILÖT

HALLITUS

PUHEENJOHTAJISTO

Boström Peter, toimitusjohtaja, Ab Datic Oy, pj
Nylund Ulf, toimitusjohtaja, Vaasan Osuuspankki, I vpj
Ylinen Janne, toimitusjohtaja, Kokkolan Halpa-Halli Oy, II vpj

HALLITUKSEN MUUT JÄSENET

Biskop Kim, toimitusjohtaja, Osuuskauppa KPO
Björk Peter, toimitusjohtaja, Oy Solving Ab
Haarala Pasi, toimitusjohtaja, LähiTapiola Pohjanmaa
Herronen Jarmo, toimitusjohtaja, Boliden Kokkolla Oy
Mäki-Lohiluoma Ulla, toimitusjohtaja, Vaasa Parks Oy
Sjöberg Stefan, toimitusjohtaja, Oy Mirka Ab
Tuominen Pasi, toimitusjohtaja, Wapice Oy
Uusitalo Heikki, teknologiajohtaja, ABB Oy

KESKI-POHJANMAAN KAUPPAKAMARIOSASTO

PUHEENJOHTAJISTO

Ylinen Janne, toimitusjohtaja, Kokkolan Halpa-Halli Oy, pj
Herronen Jarmo, toimitusjohtaja, Boliden Kokkolla Oy, I vpj
Biskop Kim, toimitusjohtaja, Osuuskauppa KPO, II vpj

HALLITUKSEN MUUT JÄSENET

Ahnbäck Mikael, konsernijohtaja, Ab Rani Plast Oy
Ali-Haapala Hannu, toimitusjohtaja, Finn Spring Oy
Hietaniemi Tero, toimitusjohtaja, Jetta-Talo Oy
Ikola Arto, toimitusjohtaja, FW Capital Oy
Lamberg Pertti, toimitusjohtaja, Keliber Oy
Laxåback Joakim, toimitusjohtaja, Oy M. Rauanheimo Ab
Mattila Stina, kaupunginjohtaja, Kokkolan kaupunki
Nissi Jarmo, toimitusjohtaja, Työplus
Peuranto Kimmo, tj, Keski-Pohjanmaan Osuuspankki
Pihlajamaa Vesa, tj, Keski-Pohjanmaan Kirjapaino Oyj
Renlund Tomas, paikallisjohtaja, Rolls-Royce Oy Ab
Sopo Jöran, toimitusjohtaja, Freeport Cobalt Oy
Tallqvist Mikael, toimitusjohtaja, Oy Tallqvist Ab

HTT-TAVARANTARKASTAJAT

RAKENNUSALA, RYHMÄ 3

Jaaksi Heikki, Kokkola, puh. 041 462 6353, h.jaaksi@luukku.com

KONEET JA LAITEET, RYHMÄ 8

Mäntynen Erno, Vaasa, erno.mantynen@gmail.com

PIETARSAAREN KAUPPAKAMARIOSASTO

PUHEENJOHTAJISTO

Boström Peter, toimitusjohtaja, Ab Datic Oy, pj
Sjöberg Stefan, toimitusjohtaja, Oy Mirka Ab, I vpj
Björk Peter, toimitusjohtaja, Oy Solving Ab, II vpj

HALLITUKSEN MUUT JÄSENET

Boström Annika, toimitusjohtaja, Oy E. Boström Ab
Friberg Ingela, ostopäällikkö, Valioravinto Oy
Lindén-Svarvar Lotta, toimitusjohtaja, Oy Norcar-BSB Ab
Nordström Tom, toimitusjohtaja, Herrmans Oy
Pettersson Thomas, toimitusjohtaja, OSTP Finland Oy Ab
Petäjistö Veikko, paikallisjohtaja, UPM-Kymmene Oyj Pietar-
saari
Snellman Henrik, toimitusjohtaja Snellman Oy
Stenberg Sam, toimitusjohtaja, Baltic Yachts Oy
Stenman Kristina, kaupunginjohtaja, Pietarsaaren kaupunki
Svenfors Stefan, kunnanjohtaja, Pedersören kunta
Svensson Jan-Henrik, toimitusjohtaja, Oy Beamex Ab
Willman Gösta, kaupunginjoht., Uudenkaarlepyyn kaupunki

VAASAN KAUPPAKAMARIOSASTO

PUHEENJOHTAJISTO

Nylund Ulf, toimitusjohtaja, Vaasan Osuuspankki, pj
Haarala Pasi, toimitusjohtaja, LähiTapiola Pohjanmaa, I vpj
Mäki-Lohiluoma Ulla, toimitusjohtaja, Vaasa Parks Oy, II vpj

HALLITUKSEN MUUT JÄSENET

Antus Kjell, konsernijohtaja, KWH-yhtymä Oy
Björnses Frej, johtaja, Handelsbanken
Ekman Marko, toimitusjohtaja, VEO Oy
Häyry Tomas, kaupunginjohtaja, Vaasan kaupunki
Kamila Kai, Vice President, Human Resources, Wärtsilä Corp.
Koski Lasse, toimitusjohtaja, Laihian Mallas Oy
Laalo Ulla, toimitusjohtaja, Certia Oy
Strand Martin, toimitusjohtaja, Citec Group Oy
Tuominen Pasi, toimitusjohtaja, Wapice
Tyynismaa Ari, toimitusjohtaja, Wasagroup Oy
Uusitalo Heikki, teknologiajohtaja, ABB Oy
Viitala Riitta, professori, Vaasan yliopisto
Wikman Stefan, osakas, Roschier Asianajotoimisto Oy

JÄSENET 31.12.2018

A 01-03 Maatalous, metsätalous ja kalatalous / Jord- och skogsbruk samt fiske

Alamäen Vihannes Oy	Kalajoki
Alcea Ab	Mustasaari
Borén Oy	Kalajoki
Bris Invest Ab	Pietarsaari
Eriksson Fur Ab	Uusikaarlepyy
Farmanda Räv Ab	Pietarsaari
Figen Oy	Seinäjäki
Foxcraft Ab	Uusikaarlepyy
Hj. Bertula & Son Ab	Uusikaarlepyy
Lindell Flowers Ab Oy	Kokkola
Mellanå Plant Ab Oy	Kristiinan- kaupunki
Metsäkoneyhtymä Aittämäki Oy Ab	Kristiinan- kaupunki
Siffris Mink Ab	Vöyri
Sunds Trädgård Ab	Pietarsaari

B 05-09 Kaivostoiminta ja louhinta / Utvinning av mineral

EPV Bioturve Oy	Vaasa
-----------------	-------

C 10-12 Elintarvikkeiden, juomien ja tupakkatuotteiden valmistus / Livsmedelsframställning, framställning av drycker och tobaksvarufremställning

Jeppo Potatis Ab	Uusikaarlepyy
Osuuskunta Maitokolmio	Toholampi
Pesolan Leipomo Oy	Kaustinen
Rye Rye Oy	Isokyrö
Taiga Chocolate Oy	Vaasa
Beofood Oy	Kokkola
Boström E. Oy Ab	Pedersöre
Evijärven Peruna Oy	Evijärvi
Feedex Oy Ab	Pedersöre
Finn Spring Oy	Lestijärvi
Harjun Leipomo Oy	Kokkola
Korv-Görans Kebab Oy	Pietarsaari
Laihian Mallas Oy	Laihia
Maalahden Limppu Oy Malax Limpan Ab	Vaasa
Monäs Feed Oy Ab	Uusikaarlepyy
Mush Ab Ltd	Pietarsaari
Nyko Ab Oy	Uusikaarlepyy
Oles Fast Food Ab Oy	Pietarsaari
Pack Company Oy Ab	Mustasaari
Pouttu Oy	Kannus

Snellman Oy Ab	Pietarsaari
Snellmanin Kokkikartano Oy	Pietarsaari
Snellmanin Lihanjalostus Oy	Pietarsaari
Terjärv Frys Ab	Kruunupyy
Torp Frys Ab	Pedersöre
Öströmin Perunatuote Oy Ab	Kristiinan- kaupunki

C 13-15 Tekstiilien, vaatteiden, nahan ja nahkatuotteiden valmistus / Textilvarutillverkning, tillverkning av kläder, tillverkning av läder, läder- och skinnvaror mm.

Ahlskog Oy Ab	Kruunupyy
Brandt M & V Oy Ab	Kokkola
Ess-Ma Ab Oy	Pedersöre
HW-Company Oy Ltd	Kokkola
Jokke Pet Oy	Kokkola
Kokkolan Nahka Oy	Kokkola
Kronoby Fatex Oy Ab	Kruunupyy
River House Oy / Fibe	Veteli
Scandi Net Oy Ab	Uusikaarlepyy
Sivas Oy	Kokkola
Trikatex Ab Oy	Kokkola

C 16-18 Sahatavaran, massan, paperin ja paperituotteiden valmistus, painaminen /Tillverkning av trä, och varor av trä, pappers- och pappersvarutillverkning, grafisk produk- tion

BillerudKorsnäs Finland Oy	Pietarsaari
Finnmehl Oy	Kaustinen
Forsberg Printed Communication Oy Ab	Pietarsaari
Grano Oy	Vaasa
Holmängs Trävaruhandel Ab Oy	Pedersöre
Inwido Finland Oy Kannuksen tehdas	Kannus
Jet-Puu Oy	Perho
Jetta-Talo Oy	Perho
Kaustisen Elementtivalmiste Oy	Kaustinen
Keski-Pohjanmaan Kirjapaino Oyj	Kokkola
Kirjapaino Antti Välikangas Oy	Kokkola
Kotasen Puutyö Oy	Vaasa
Lahnakoski Oy Ab	Kokkola
Mini-Maid Oy Ab	Kruunupyy
Nykoprint Ab Oy	Uusikaarlepyy
Orapac Oy Ab	Vöyri
Pre-Print Oy Ab	Uusikaarlepyy
Puucomp Oy Ab	Kristiinan- kaupunki

Riskas Snickereri Ab Oy	Kruunupyy	KJ Plastpoint Oy Ab	Pietarsaari
Scan Mould Oy Ab	Pedersöre	Kolppasen Betoni Oy	Kannus
Seritec Oy	Kokkola	Mirka Ab	Uusikaarlepyy
Simons Element Oy Ab	Vöyri	NCE Oy	Pietarsaari
Stora Enso Packaging Oy	Kristiinan- kaupunki	PG Made Ab Oy	Luoto
Svarvars Trävaruhandel	Uusikaarlepyy	Plastweld Oy	Vaasa
Teri-Hus Ab	Kruunupyy	Prevex Oy Ab	Uusikaarlepyy
UPC Konsultointi Oy	Vaasa	Primo Finland Oy Ab	Vaasa
UPM-Kymmene Oyj Alholman saha	Pietarsaari	Priotec Oy	Kokkola
UPM-Kymmene Oyj, Pietarsaari	Pietarsaari	Rani Plast Ab Oy	Kruunupyy
Waasa Graphics Oy	Vaasa	S-Betoni Ab Oy	Pedersöre
Virkkalan Puunjalostus Oy	Kaustinen	Schur Flexibles Finland Oy	Pietarsaari
Stora Enso Packaging Oy	Kristiinan- kaupunki	Tara-Element Oy Ab	Kruunupyy
Svarvars Trävaruhandel	Uusikaarlepyy	Uponor Infra Oy	Vaasa
Teri-Hus Ab	Kruunupyy	Walki Oy	Pietarsaari
UPC Konsultointi Oy	Vaasa	Vilpe Oy	Mustasaari
UPM-Kymmene Oyj	Helsinki	Österberg Oy Ab	Vaasa
UPM-Kymmene Oyj Alholman saha	Pietarsaari		
UPM-Kymmene Oyj, Pietarsaari	Pietarsaari		
Waasa Graphics Oy	Vaasa		
Virkkalan Puunjalostus Oy	Kaustinen		
C 20 Kemikaalien ja kemiallisten tuotteiden valmistus / Tillverkning av kemikalier och kemiska produkter			
Cabb Oy	Kokkola	Alteams Finland Oy	Laihia
Finnfeeds Oy	Vaasa	Best-Hall Oy	Kokkola
FR Valve Products Oy Ab	Luoto	Blaxar Oy	Kokkola
Freeport Cobalt Oy	Kokkola	Boliden Kokkola Oy	Kokkola
Innomost Oy	Kokkola	BS-Metall Ab Oy	Pietarsaari
Kemvit Oy	Kruunupyy	E. Niemelä Weld Oy	Laihia
TETRA Chemicals Europe Oy	Kokkola	Emet F Ab Oy	Pedersöre
Vaasan Aito Saippua Oy-Vasa Tvål Ab	Vaasa	Eur-Mark Oy Ab	Uusikaarlepyy
Yara Suomi Oy	Kokkola	Graphics Jakobstad Oy Ab	Pietarsaari
C 22-23 Kumi- ja muovituotteiden sekä muiden ei-metallisten mineraalituotteiden valmistus / Tillverkning av gummi och plastvaror samt andra icke-metalliska mineraliska produkter			
Accon Suomi Oy	Kokkola	H J Tuominen Oy	Vaasa
FL Pipe Oy Ab	Kaustinen	Holmik Oy Ab	Vöyri
Flexipack Oy Ab	Vaasa	Jakobstads Mekano Ab	Pietarsaari
Fluid-Bag Oy Ab	Pietarsaari	JKS-Products Ltd	Ylivieska
Fluorplast Oy Ab	Vaasa	JS Oy Pietarsaari	Pietarsaari
Herrmans Oy Ab	Pietarsaari	JTK Power Oy	Vaasa
JA-KO Betoni Oy/JA-KO Betong Ab	Kokkola	JV Nortech Metal Oy	Isokyrö
Jokamuovi Oy	Evijärvi	KGN Tool Oy Ab	Vaasa
		KL-Asennus Oy	Kokkola
		Kokkola LCC Oy	Kokkola
		Kokkolan Laser Steel Oy	Kokkola
		Kokkolan Pikahitsaus Oy	Kokkola
		Koncentra Pistons Oy	Pietarsaari
		Lai-Teräs Mäkinen Ky	Laihia
		Leimec Oy	Vaasa
		Leinolot Oy Ab	Vaasa
		C 24-25 Metallien jalostus ja metallituotteiden valmistus (pl. koneet ja laitteet) / Stål- och metallframställning och samt tillverkning av metallvaror (ej maskiner och appar- rater)	

Metalli Järvelä Oy	Kaustinen	VEO Oy	Vaasa
Nordhydraulic Oy Ab	Mustasaari	Wikrolux Ab Oy	Pietarsaari
Onkilahden Metalli Oy	Mustasaari		
OSTP Finland Oy Ab	Pietarsaari	C 28 Muiden koneiden ja laitteiden valmistus / Tillverkning av övriga maskiner	
Pintakäsittely Rimpioja Oy	Kokkola	CJ Altius Solutions Oy Ab	Uusikaarlepyy
Polttoväri Oy	Mustasaari	EL-HO Oy Ab	Pedersöre
Portin B. Ab Oy	Pietarsaari	Erco-Mek Oy Ab	Mustasaari
Prewel Oy	Pietarsaari	Kone-Ketonen Oy	Kristiinan- kaupunki
Procons Oy Ab	Maalahti		
Profiweld Oy Ab	Korsnäs	LKI Källdman Ab Oy	Pedersöre
Promeco Vaasa	Vaasa	Mapromec Ab	Mustasaari
Scansolo Oy Ab	Vöyri	Mekrapid Products Oy Ab	Pietarsaari
SOP-Metal Oy	Vaasa	Nordautomation Oy	Kristiinan- kaupunki
STH-Steel Oy Ab	Luoto		
Tarkmet Oy	Vaasa	Oilon Scancool Oy Ab	Kokkola
Trailer RIGG Oy Ab	Närpiö	Petsmo Products Oy Ab	Vaasa
UltraCut Oy	Vaasa	Rolls-Royce Oy Ab Kamewa Waterjets	Kokkola
Uwira Oy	Vaasa	Scanhall Oy Ab	Kokkola
Vaasan Tiimityö Oy	Vaasa	Solving Ab Oy	Pietarsaari
VAMM Steel Oy	Vaasa	T-Drill Oy	Laihia
Varax-Products Oy Ab	Pedersöre	Transcomponent Finland Ab Ltd	Närpiö
WasaSteel Oy	Vaasa	Wikar Oy Ab	Kruunupyö
Veslatec Oy	Vaasa	Wärtsilä Finland Oy	Vaasa
Viafin Oy	Vaasa		
Wi-Bo metall Öb	Kruunupyö	C 29-30 Moottoriajoneuvojen ja muiden kulkuneuvojen valmistus / Tillverkning av motorfordon och andra trans- portmedel	
Viten Oy	Kaskinen	Alucar Oy	Vaasa
Vörå Stålbygge Ab	Vöyri	Axopar Boats Oy	Vaasa
C 26 Tietokoneiden sekä elektronisten ja optisten tuot- teiden valmistus / Tillverkning av datorer, elektronikvaror och optik		Baltic Yachts Oy Ab Ltd	Luoto
Beamex Oy Ab	Pietarsaari	Botnia Marin Oy Ab	Maalahti
Comtec SMD Technique Oy Ab	Mustasaari	Ekeri Ab Oy	Pedersöre
Crimppi Oy	Vaasa	Elsteel Oy	Pietarsaari
HTT-Group Oy	Vaasa	Essframe Oy Ab	Pedersöre
Robotion Oy Ltd	Kruunupyö	Finnmaster Boats Oy	Kokkola
Sirico Electronics Oy	Pietarsaari	Fixafell Ab	Pietarsaari
C 27 Sähkölaitteiden valmistus / Tillverkning av elapparatur		GS-System Oy Ab	Kokkola
ABB Oy	Vaasa	Jussin Venetuotanto Oy	Kokkola
Alfen Elkamo Oy Ab	Pietarsaari	Karleby Limetec Oy Ab	Kokkola
Danfoss Drives	Vaasa	Kewatec AluBoat Oy Ab	Kokkola
Escarmat Ltd Oy	Vaasa	Korsö Båt Ab Oy	Kokkola
LumiTar Oy	Vaasa	Linex-Boat Oy	Kokkola
Rikta Oy Ab	Luoto	Nautor Oy Ab	Pietarsaari
Vamp Oy	Vaasa	Nordic Fibertech Ab Oy	Pietarsaari
		NTM Närpes Trä & Metall Ab	Närpiö
		Närko Group Oy Ab	Närpiö
		Närpiön Erikoisvaunut NEK Oy	Närpiö

Petor Ab Oy	Luoto	Vaasan Ekolämpö Oy	Vaasa
Sarins Boats Ltd	Kokkola	Vaasan Sähkö Oy	Vaasa
Scandi Yachts Ab Oy	Uusikaarlepyy	Vaasan Sähköverkko Oy	Vaasa
Scandinavian Teak Deck Ab	Kruunupyö	Vaskiluodon Voima Oy	Vaasa
Tyllis Oy Ab	Kokkola	Voimaosakeyhtiö SF	Pietarsaari
Öja Alu-Tank Ab	Kokkola		
C 31-33 Huonekalujen valmistus, muu teollinen valmistus, koneiden ja laitteiden korjaus, huolto ja asennus / Tillverkning av möbler, annan industriell tillverkning samt reparation och installation av maskiner och apparater		E 36-39 Vesihuolto, viemäri- ja jätevesihuolto, jätehuolto ja muu ympäristön puhtaanapito / Vattenförsörjning, avlopp-srening, avfallshantering och sanering	
Bothnia Service Ab Oy	Pietarsaari	Botnjarosk Oy Ab	Kristiinan-kaupunki
Hammastekniikka Timo Nieminen Tandteknik	Vaasa	Ekorosk Ab Oy	Pietarsaari
Hilding Anders Finland Oy	Närpiö	Encore Pohjanmaa Oy	Vaasa
Hur Oy Ab	Kokkola	Findest Protein Oy	Kaustinen
Hydrolink Oy Ab	Mustasaari	Jako-Säck Oy Ab	Pietarsaari
Häggbloom A. Oy Ab	Kokkola	Kannuksen Vesiosuuskunta	Kannus
Koralli-Tuote Oy	Kokkola	KIP Service Oy	Kokkola
Kvarken Marin Service Ab Oy	Pietarsaari	Stormossen Ab Oy	Mustasaari
Logset Oy Ab	Mustasaari	Veli-Matti Jylhä Oy	Kokkola
Maintpartner Oy	Kokkola	Westenergy Oy Ab	Vaasa
Norcar-BSB Oy Ab	Uusikaarlepyy	Ympäristöhuolto Ekoman Oy	Vaasa
Svanmet Ab Oy	Uusikaarlepyy		
Wikro Systems Ab Oy	Pietarsaari	F 41-43 Rakentaminen / Byggverksamhet	
D 35 Sähkö-, kaasu- ja lämpöhuolto, jäähdytysliiketoiminta / Försörjning av el, gas, värme och kyla		A.I.Siirilä Oy	Kokkola
Alholmens Kraft Oy Ab	Pietarsaari	Adiabatix Oy	Vaasa
EPV Alueverkko Oy	Vaasa	AL Design Oy	Veteli
EPV Energia Oy	Vaasa	Avalon Nordic Oy	Vaasa
EPV Tuulivoima Oy	Vaasa	Aveo Bygg - Rakennus Ab Oy	Vaasa
Esse Elektro-Kraft Ab	Pedersöre	BH Montage Oy	Kokkola
Herrfors Nät-Verkko Oy Ab	Pietarsaari	Bröderna Hemming Ab Veljekset Hemming Oy	Maalahti
Herrfors Oy Ab	Pietarsaari	Byggnads Ab JKH	Pietarsaari
Jeppo Kraft Andelslag	Uusikaarlepyy	Byggnads Ab Nynäs Rakennus Oy	Pietarsaari
Kannuksen Kaukolämpö Oy	Kannus	Byggservice Kronqvist Ab	Uusikaarlepyy
Katternö Kraft Oy Ab	Pietarsaari	Caverion Suomi Oy	Kokkola
Katternö Kärnkraft Oy Ab	Pietarsaari	Co-Automation Oy	Vaasa
Katternö Oy Ab	Pietarsaari	Drytec Oy Ab	Vaasa
Kokkolan Energia Oy	Kokkola	Ena Golv & Tak Ab	Pietarsaari
Korpelan Voima kuntayhtymä	Kannus	Famkro Oy Ab	Vaasa
Kronoby Elverk Oy- Kruunupyön sähkölaitos Ab	Kruunupyö	Fineweld Oy	Kokkola
Nordic Green Energy	Vaasa	Finvacon Oy	Vaasa
Nykarleby Kraftverk	Uusikaarlepyy	FVM-Service Ab	Pietarsaari
Perhonjoki Oy Ab	Pietarsaari	Glas-Service Lund Ab/Lasi-huolto Lund Oy	Pietarsaari
PVO-Lämpövoima Oy	Kristiinan-kaupunki	Global Cool Consults Oy Ab	Pietarsaari
		J. Parpala Oy	Kokkola
		Jake Rakennus Bygg Ab	Pietarsaari
		Katto Consulting Oy	Kokkola
		Kokkolan Autoilijat Oy	Kokkola

Kokkolan Teollisuuspinnoitus Oy	Kokkola	Sjöbloms Gräv Ab	Pietarsaari
Konjuk Oy Ab	Vaasa	Sparal Ab Oy	Vaasa
Kronqvist bolagen Ab	Uusikaarlepyy	SRV Toimitilat Oy	Vaasa
KS Geoenergi Oy Ab	Kruunupyö	Sundström Ab, Oy Entreprenad	Pedersöre
Kuhlbergs byggservice Ab Oy	Pietarsaari	Suomen Betonikorjaus Oy	Kokkola
Kuivauspalvelu KSK Oy	Kokkola	Sähköliike SähköWaasa Oy	Vaasa
Kylmet Oy	Kannus	Sähköpalvelu Walberg Ab Oy	Pietarsaari
Lakea Oy	Seinäjäki	Tallqvist Ab Oy	Kokkola
Lestijokiseudun Sähkö Oy	Kannus	Tallqvist Infra Ab Oy	Kokkola
Löfs Ab Oy	Luoto	Tammi Kiinteistötekniikka Oy	Vaasa
Maanrakennus B. Dahlbacka Oy	Kokkola	Team WSB Rakennus Oy	Kokkola
MeCarLoS Oy Ab	Kokkola	TEP Roof Pohjanmaa Oy	Vaasa
Mesiel Oy	Kokkola	Termater Oy	Veteli
Mesmec Oy Ab	Kokkola	Timanttipurku Oy	Kokkola
Metallilasi Lindqvist Oy Ab	Kokkola	Tom Knip Oy Ab	Vaasa
MRP Risberg Oy	Vaasa	Tähtipiste Oy	Vaasa
MS Tech Ab Oy	Pietarsaari	Vaasan Kylmäkone Oy	Vaasa
MT-Kaivuu Oy	Vaasa	Vasa Byggnadsreparation Ab	Vaasa
Mäenpää Rakennus Oy - Byggnads Ab	Pietarsaari	Wasa Dredging Oy Ltd	Vaasa
Nordic Byggtjänst Ab	Pietarsaari	Wasacon Oy	Vaasa
NSA Bolagen Ab	Kokkola	Veljekset Brandt Koneyhtymä Oy	Lestijärvi
NyCon Oy Ab	Kokkola	Westwood Oy Ab	Uusikaarlepyy
ORS Service Ab Oy	Pietarsaari	Vikströms Plåtslageri Ab Oy	Pietarsaari
P. Ljungs Bygg Ab Oy	Luoto	Vindin Ab Oy	Närpiö
Peab Oy	Vaasa	VVS-Sandström Ab Oy	Kruunupyö
PedeCon Oy Ab	Pietarsaari	Välisuomen Maa- ja Vesirakennus Oy	Perho
Peltisepäntiike Nykänen Oy	Veteli	YIT Hus Ab	Vaasa
PEPT Oy Ab	Kaustinen	YIT Rakennus Oy	Vaasa
Pietec Oy Ab	Pietarsaari	Zacus Ab	Uusikaarlepyy
Pihlacon Ab Oy	Kristiinankaupunki	Österbottens Antenn och Belysning Ab	Maalahti
Pohjanmaan LIVS-Säätö ja Huolto Oy	Laihia	Westwood Oy Ab	Uusikaarlepyy
Pohjanmaan SA-Sähkö Electrics Ltd Oy	Vaasa	Vikströms Plåtslageri Ab Oy	Pietarsaari
Prokon Wind Energy Finland	Vaasa	Vindin Ab Oy	Närpiö
PS Lyfttjänst Nostopalvelu Ab Oy	Pietarsaari	Viria Link Oy	Vaasa
Raimo Asikainen Oy	Vaasa	VVS-Sandström Ab Oy	Kruunupyö
Raivausliike Nikko Oy	Laihia	Välisuomen Maa- ja Vesirakennus Oy	Perho
Rakennus Oy MTM-Vaasa	Vaasa	YIT Rakennus Oy	Vaasa
Rakennuskultti Oy Ab	Vaasa	Zacus Ab	Uusikaarlepyy
Rakennusliike Antti Salonen Oy	Kokkola	Österbottens Antenn och Belysning Ab	Maalahti
Rakennusliike Pasi Korpela Oy	Veteli		
Rakennuspalvelu G. West Byggtjänst Oy Ab	Vaasa	G 45-47 Tukku- ja vähittäiskauppa; moottoriajoneuvojen ja moottoripyörien korjaus / Parti- och detaljhandel; reparation av motorfordon och motorcyklar	
Rakennus-Puskala Oy	Kokkola	Anders G. Biskop Ab Oy	Kokkola
Rakennustoimisto V.O. Mattila Oy	Vaasa	Arne Stara Oy Ab	Pietarsaari
Ravera Oy Ab	Vaasa	Atea Finland Oy	Vaasa
Rörman Ab Oy	Pietarsaari	ATTAPromotion Ab	Kokkola
Sievitalo Oy	Kokkola		

Autoliike Nystedt Bilaffär Oy Ab	Kokkola	Jajamen Ab Oy	Pedersöre
Automaa Kokkola	Kokkola	JBA-Code Oy Ab	Pietarsaari
Automaa Vaasa	Vaasa	Jukkola Systems Oy	Kokkola
Auto-Rasku Oy	Vaasa	Karisma Clothing	Vaasa
BHJ Finland Oy Ab	Vaasa	Kaustisen Kauppakeskus Oy, Rautia Kaustinen	Kaustinen
Bildström Kb	Uusikaarlepyy	Kaustisen Osuusmeijeri	Kaustinen
Bilförsäljning L Lerbacka Ab	Kokkola	K-Citymarket Kivihaka	Vaasa
Bothnia Apteekki Pietarsaari	Pietarsaari	K-Citymarket Kivihaka/SVH-Store Oy	Vaasa
Botnia Grönsaker Ab - Botnia Vihannes Oy	Närpiö	Keski-Pohjanmaan Konttoripiste Oy	Kokkola
Brisa Ab	Pietarsaari	Kesko Oyj, Länsi-Suomi	Vaasa
BROS	Pietarsaari	Kespro Oy, Noutotukku Vaasa	Vaasa
Bäck & Co Ab Oy	Pietarsaari	Ketepa Oy	Kokkola
C. J. Hartman Oy Ab	Vaasa	Kivikangas Oy	Pietarsaari
Cambridge Ohjelma Finland Oy	Pietarsaari	Koivusaari Oy	Kannus
Canorama Oy Ab	Kokkola	Kokkolan 1. Kallentorin Apteekki	Kokkola
Conalin Oy Ab	Pietarsaari	Kokkolan HalpaHalli Oy	Kokkola
Dermoshop Oy Ab	Korsnäs	Kokkolan Huusholli keittiöt	Kokkola
Duell Bike Center Oy Ab	Mustasaari	Kokkolan Kauppatorin apteekki	Kokkola
Däckhuset Lyks Rengastalo Ab	Pietarsaari	Kokkolan Mini-Mani Oy	Kokkola
Ekman Systems Oy Ab	Vaasa	Kokkolan Sähkö ja Automaatio Oy	Kokkola
Elisan Ruokakauppa Oy, K-Supermarket Piffi	Mustasaari	Kokkotel Oy/Gigantti Kokkola Oy	Kokkola
Emendo Oy	Vaasa	Kotek Factory Service Oy	Kokkola
Energiingenjörerna Stagnäs & Nylund Ab	Vöyri	K-Rauta Kokkola	Kokkola
Erikssons bolagen	Pedersöre	K-Supermarket Wasa, T&L Nordin Oy	Vaasa
Fagimex Ky	Mustasaari	Kukkakauppa Riitta Järvelä Ky	Kokkola
Finespo Oy Ab	Kokkola	Kungsapoteket i Vasa	Vaasa
FINEST Trading Oy	Vaasa	Käyttöauto Oy	Seinäjäki
Finnish Food Trading Company, K-Supermarket	Närpiö	Lakeuden Hydro Oy	Vaasa
Finn-Teho Oy Ab	Vaasa	Lappfjärds Potatis Ab	Kristiinankaupunki
Finskas Br Ab	Uusikaarlepyy	Linnus-Auto Oy	Kokkola
Focus ICT Oy Ab	Pietarsaari	Lukko Vaasa Oy - Lås Vasa Ab	Vaasa
Foto Elite Ab	Pietarsaari	M.R.P Trading Oy	Pietarsaari
Fresh Servant Oy Ab	Pietarsaari	Martekons Oy Ab	Pietarsaari
Fuchs Oil Finland Oy	Vaasa	Mastermark Oy	Kokkola
Furfix Oy	Kaustinen	MB-Mobile Oy Ab	Kokkola
Future Film Oy Ab	Vaasa	Medi-Apteekki-Medi-Apoteket	Pietarsaari
Gigantti Oy Ab	Vaasa	Movaco Oy, Canon Business Center Vaasa	Vaasa
GR Service Oy Ab	Kristiinankaupunki	Mr. Panini Oy	Kerava
Gunving Invest Ab	Vöyri	Nefab Oy Ab	Vaasa
Hilltip Oy Ab	Pietarsaari	Nestepaine Oy Ab, Jon-Hydro	Kokkola
HM Profiili Oy Ab	Vaasa	Nordic Truck Parts Lundqvist Oy Ab	Vöyri
Hovisevät Oy Ab	Vaasa	Nwe Network Engineering Oy Ab	Närpiö
Häggglunds Verkstad & Reservdelsaffär Ab	Pietarsaari	Oliviers Oy	Kannus
Höglund H Ab	Pietarsaari	Ossano Scandinavia Oy Ab	Laihia
I Apoteket i Jakobstad-Pietarsaaren I Apteekki	Pietarsaari	OstroCenter Ab Oy	Uusikaarlepyy
		Osuuskauppa KPO KPO-Konserni	Kokkola

Pohjanmaan Hylly- ja Trukkitalo Oy	Vaasa	TK Engineering Oy	Vaasa
Potwell Oy	Närpiö	Trio Trading Oy Ab	Kokkola
Päras Oy Ab	Kruunupyy	Truckshop Häggblom Ab Oy	Pietarsaari
Pörhön Autoliike Oy	Kokkola	TSJ Lenkola Oy, K-Rauta Kokkola	Kokkola
Rinta-Joupin Autoliike Oy	Isokyrö	Tura Scandinavia Ab	Kokkola
R-J Auto Oy	Vaasa	Uniflex Oy Ab	Pietarsaari
RM-Trucks Oy	Uusikaarlepyy	Uniflex Oy Ab, Pohjanmaan toimisto	Kokkola
S ja A Ollila Ky, K-Market Lappfjärd	Kristiinankaupunki	Vaasan keskusapteekki	Vaasa
Salkari L. Oy Ab	Vaasa	Vaasan Kirkkoapteekki, Kyrkoapoteket i Vasa	Vaasa
Sebbas Fur Trade Oy Ltd	Vöyri	Vaasan Mini-Mani Oy	Vaasa
Silikotek Oy Ab	Pietarsaari	Vaasan Vanha Apteekki	Vaasa
Snellman Pro Oy	Kerava	Valioravinto Oy Ab	Pietarsaari
Sportmagasinet Mattsson Ab	Pietarsaari	Wasasafe Oy Ab	Vaasa
Strandboden Larsmo Ab Oy	Luoto	Waski Weld Oy Ab	Vaasa
Teollisuushankinta T H Oy Ab	Kokkola	Western Indecor Ltd Oy, Kokkolan Huusholli keittiöt	Kokkola
Tervajoen Autohuolto Heikkilä Oy	Vaasa	Vetelin Apteekki	Veteli
TK Engineering Oy	Vaasa	Vetelin Energia Oy	Veteli
Trio Trading Oy Ab	Kokkola	Wikro Marin Ab Oy	Pietarsaari
Truckshop Häggblom Ab Oy	Pietarsaari	Wikro Tools Ab Oy	Pietarsaari
Tura Scandinavia Ab	Kokkola	Wilma Interiör Ab Oy	Pietarsaari
Uniflex Oy Ab	Pietarsaari	Viria Securi Oy, Jakobstad	Pietarsaari
Vaasan keskusapteekki	Vaasa	Viria Securi Oy, Kokkola	Kokkola
Vaasan Kirkkoapteekki, Kyrkoapoteket i Vasa	Vaasa	Viria Securi Oy, Vaasa	Vaasa
Vaasan Mini-Mani Oy	Vaasa	Woodagent Niemelä, avoin yhtiö	Laihia
Vaasan Vanha Apteekki	Vaasa	Värimarket Oy	Vaasa
Valioravinto Oy Ab	Pietarsaari	Österbottens Kött Andelslaget	Vaasa
Wasasafe Oy Ab	Vaasa	Östman Trading Oy Ab	Kokkola
Vetelin Energia Oy	Veteli		
Wikro Marin Ab Oy	Pietarsaari	H 49-53 Kuljetus ja varastointi / Transport och magasinering	
Wikro Tools Ab Oy	Pietarsaari	AHA Logistics Ltd	Vaasa
Wilma Interiör Ab Oy	Pietarsaari	Ahlskog Transport - Kuljetus Ab Oy	Pietarsaari
Viria Security Oy, Jakobstad	Pietarsaari	Ahola Group Oy Ab	Kokkola
Woodagent Niemelä Ay	Laihia	Ahola Transport Oy Ab	Kokkola
Värimarket Oy	Vaasa	Asplund Oy	Kokkola
Österbottens Kött Andelslaget	Vaasa	AT Special Transport Oy Ab	Kokkola
Östman Trading Oy Ab	Kokkola	Attracs Oy Ab	Kokkola
Salkari L. Oy Ab	Vaasa	Axel Williamsson Oy Ab	Vaasa
Sandkvist & Co Oy	Kokkola	Backman - Trummer Oy Ab	Vaasa
Schneider Electric Finland Oy	Vaasa	Baltic Bulk Oy	Kaskinen
Sebbas Fur Trade Oy Ltd	Vöyri	Blomberg Stevedoring Oy Ab	Vaasa
Shoe Stop Oy	Pedersöre	Dahl Linjaliikenne-Linjetrafik Oy Ab	Kokkola
Silikotek Oy Ab	Pietarsaari	DB Schenker Oy	Vaasa
Snellman Pro Oy	Kerava	DSV Air & Sea Oy	Vaasa
Sportmagasinet Mattsson Ab	Pietarsaari	Ekmans Bussar, öppet bolag	Pietarsaari
Strandboden Larsmo Ab Oy	Luoto	Euroports Pietarsaari Ab	Pietarsaari
Sykäke Oy	Toholampi		

Finavia, Vaasan Lentoasema	Vaasa	Öström Pro Trans Oy	Kristiinankaupunki
FREJA Transport & Logistics Oy	Vaasa		
K. Rajaniemi Oy	Kokkola	I 55 Majoitus- ja ravitsemistoiminta / Hotell- och restaurangverksamhet	
K.I.B. Trans Ab Oy	Uusikaarlepyy	Bank Food & Wine	Vaasa
Kalottspedition Ab-Kalottihuolinta Oy	Vaasa	Comfort Family Hotel Oy Ab	Pietarsaari
Kokkolan Jakelu Oy	Kokkola	DB Wasa Restaurants Ab, Restaurant Bacchus	Vaasa
Kokkolan Satama Oy	Kokkola	Fondis Oy Ab	Vaasa
Kokkolan Tilaus-Rahti Oy	Kokkola	Friends & Brgrs Ab Oy	Pietarsaari
Koukkukuljetus Oy	Kokkola	Hotel Epoque	Pietarsaari
Kraftline Ab Oy	Pietarsaari	Hotel Kokkola	Kokkola
Kuljetus P. Rahkonen Oy	Kaustinen	Hotel Red & Green Oy Ab	Närpiö
Kuljetusliike Eero Huhtala Oy	Kokkola	Hotelli Seurahuone	Kokkola
Kuljetusliike Kari Mäkelä Oy	Kannus	JK Hotels & Resorts Ab	Pietarsaari
Kuljetusliike Lindgren Oy	Kruunupyy	Jugend Home Hotel Oy Ab	Pietarsaari
Kuljetusliike M. Peltola Oy	Kannus	Kalles Inn Ab	Mustasaari
Kuljetusliike R. Lindell Oy	Kokkola	Kaustisen Motelli Oy	Kaustinen
Kuljetusliike Sampo Prosi Oy	Kristiinankaupunki	Messina Oy Ab	Pietarsaari
	Kokkola	Musikcafé After Eight rf	Pietarsaari
Kuljetusliike Thoden Oy	Vaasa	Nuorisokeskus Villa Elba Oy	Kokkola
Kvarken Ports Ltd	Närpiö	Original Sokos Hotel Royal Vaasa	Vaasa
L. Simons Transport Oy Ab	Pietarsaari	Robec Oy Ab	Vaasa
Liimatainen H & T Oy	Toholampi	Scandic Hotels Oy, Vaasa	Vaasa
Lylyn Pisara Oy	Vaasa	Scandic Waskia	Vaasa
NLC Ferry Ab Oy	Uusikaarlepyy	Subcom Oy	Vaasa
NTC Transport Ab	Isokyrö	Sun City Bakers Oy	Vaasa
Olli Riihimäki Oy	Vaasa	Vallonia Oy Ab	Mustasaari
Piccolo Logistics Oy	Pietarsaari	Sun City Bakers Oy	Vaasa
Pietarsaaren Satama Oy	Vaasa	Vallonia Oy Ab	Mustasaari
Posti Group Oyj	Kaustinen		
Puukuljetus Vesala Oy	Kokkola	J 58-60 Kustannustoiminta, elokuva- ja video-ohjelmatuotanto sekä radio- ja televisiotoiminta / Förlagsverksamhet, film- video-, och programverksamhet samt planering och sändning av program	
Rauanheimo M. Oy Ab	Kristiinankaupunki	Förlags Ab Scriptum	Vaasa
RL-Trans Oy Ab	Mustasaari	HSS Media Ab	Vaasa
	Vaasa	I-Mediat Oy	Vaasa
Scandic Trans Oy Ab	Kaskinen	Kustmedia Ab Oy	Mustasaari
Scandinavian Airlines System	Kokkola	Pietarsaaren Sanomat	Pietarsaari
Silva Shipping Oy Ab	Vaasa	Radio Vaasa Oy Ab	Vaasa
Tallqvist Energy Ab Oy	Mustasaari	Suomen Elinkeinoalojen Tiedotuskeskus Oy	Kokkola
Taxi Sjöman Oy Ab	Kokkola	Radio Vaasa Oy Ab	Vaasa
Tecon Trans Oy Ab	Kruunupyy	Sanomalehti Ilkka	Seinäjoki
Tekos Oy	Pedersöre	Suomen Elinkeinoalojen Tiedotuskeskus Oy	Kokkola
Toten Transport Oy	Vaasa		
Transportfirma H. Widjeskog	Vaasa		
Vaasaahuolinta-Vasaspedition Oy Ab	Vaasa		
Vaasan Toripysäköinti Oy	Mustasaari		
Wiik & Ström Oy Ab	Vaasa		
Yrjö Halmesmäki Oy	Vaasa		
Yxpila Hinaus-Bogsering Oy Ab	Kokkola		

J 61 Televiestintä / Telekommunikation

Elisa Oyj	Seinäjäki
Elisa Oyj	Seinäjäki
Jakobstadsnejdens Telefon Ab JNT	Pietarsaari
Telia Finland Oyj	Vaasa
Viria Oyj	Vaasa

J 62-63 Ohjelmistot, konsultointi ja siihen liittyvä toiminta, tietopalvelutoiminta / IT-tjänster och informationstjänster

Alma Consulting Oy	Kokkola
BAS-Consulting Oy Ab	Pietarsaari
Devatus Oy	Vaasa
DL Software Oy Ab	Vaasa
eCraft Etima Oy Ab	Vaasa
Elisa Appelsiini Oyj	Vaasa
Entia IT Oy Ab	Vaasa
Fliq Oy	Vaasa
Fujitsu Finland Oy	Vaasa
Gambit Labs Oy Ab	Vaasa
Geniem Oy	Tampere
Hogia Business Software Oy Ab	Mustasaari
Hogia Ferry Systems Ab	Vaasa
Ibiworks Ab Oy	Pietarsaari
Jakamo Oy	Vaasa
Jopox Oy	Kokkola
Klever Oy Ab	Vaasa
Lemonsoft Oy	Vaasa
Livion Oy	Kokkola
Neotide Ab	Vaasa
Picturall Oy	Kaustinen
PolyPoint Ab Oy	Pietarsaari
Q-Net Oy	Vaasa
Raisoft Oy Ltd	Kokkola
Softman Oy	Vaasa
Softwave Ohjelmistot Oy	Kokkola
somessa.com Oy Ab	Vaasa
Sydbottens Kontorsdata	Vaasa
Vaasa Insider Oy Ab	Vaasa
Wapice Oy	Vaasa
Winpos Oy Ab	Vaasa
Visma InCommunity Oy	Vaasa

K 64-66 Rahoitus- ja vakuutustoiminta / Finans- och försäkringsverksamhet

Aktia Bank Abp, Vasa	Vaasa
Avain Säästöpankki	Kauhava
Certum Group Finland Oy	Vaasa

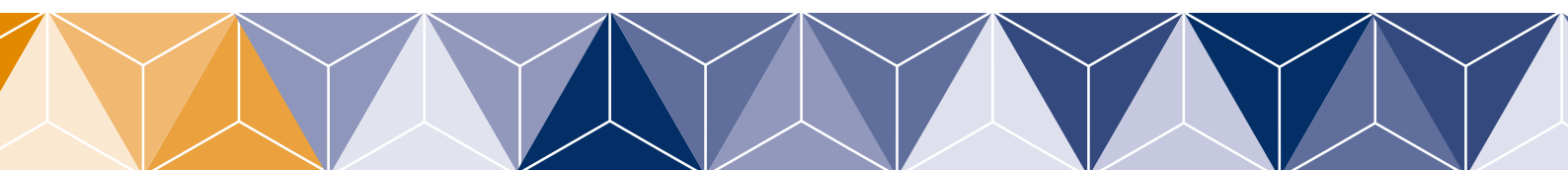
Dan Häggblom Oy	Vaasa
Danske Bank	Vaasa
Double M Properties Ab	Kokkola
Estlander & Partners Ab	Vaasa
Fennia, Läntinen alue	Vaasa
Finnvera Oyj, Länsi-Suomi	Vaasa
Fixura Oy Ab	Vaasa
Folksam Skadeförsäkring Ab	Vaasa
Handelsbanken	Vaasa
Handelsbanken	Kokkola
Handelsbanken	Pietarsaari
Haro-Invest Oy Ab	Kokkola
ICON Corporation Oy	Vaasa
If Vahinkovakuutusyhtiö Oy, Vaasa	Vaasa
Ilkka-Yhtymä Oyj	Seinäjäki
Keski-Pohjanmaan Osuuspankki	Kokkola
Kokkolanseudun Kehitys Oy	Kokkola
Kronoby Andelsbank	Kruunupyö
Kvevlax Sparbank	Mustasaari
KWH-koncernen Ab	Vaasa
Kyrönmaan Osuuspankki, Isokyrö	Isokyrö
Laihian Osuuspankki	Laihia
LähiTapiola Etelä-Pohjanmaa	Seinäjäki
LähiTapiola Pohjanmaa	Vaasa
Mandatum Henkivakuutusosakeyhtiö	Vaasa
MSR Finser Oy	Vaasa
Nordea Pankki Suomi Oyj, Vaasa	Vaasa
Närpes Sparbank Ab	Närpiö
Palmroth Consulting Oy	Vaasa
Pedersörenejdens Andelsbank, Jakobstad	Pietarsaari
Perhönjokilaakson Osuuspankki	Kaustinen
Pohjanmaan Arvo Sijoitusosuuskunta	Ylivieska
RJ-Kuntoiluseteli Oy	Vaasa
Suomen Energiavarat Oy	Vaasa
Toholammin Osuuspankki	Toholampi
Ullavan Osuuspankki	Kokkola
Vasa Andelsbank	Vaasa
Wasa Juridia & Invest Oy Ab	Vaasa
VASEK/Vaasanseudun Kehitys Oy	Vaasa
Vauraus Suomi Oy	Kokkola
Wedeco Oy Ab	Vaasa
Veritas Pensionsförsäkring Ab	Helsinki
Ålandsbanken Abp	Vaasa

L 68 Kiinteistöalan toiminta / Fastighetsverksamhet

acati oy	Kristiinankaupunki	Ampner Oy	Vaasa
Airaksinen Invest Oy	Vaasa	Andelslaget Viexpo	Pietarsaari
Aktia Kiinteistönvälitys Oy	Vaasa	Apex Automation Oy	Kokkola
Buma-Team Oy Ltd Ab	Vaasa	Arcteq Relays Ltd	Vaasa
Disponentbyrå Penttinen Ab Oy	Pietarsaari	Arkkitehtitoimisto Aitoaho & Viljanen Oy Ab	Vaasa
Fab Nykarleby Bostäder	Pietarsaari	Aruco Ky	Vaasa
Haldin Ab	Pietarsaari	Asianajotoimisto Aawa Oy	Vaasa
Halli Oy	Vaasa	Asianajotoimisto Mäkitalo Rantanen & Co	Helsinki
Harry Schaumans Stiftelse	Vaasa	Asianajotoimisto Peter Fjellström Oy	Vaasa
Isännöinti Mäkinen Oy	Vaasa	Asianajotoimisto Tapio Mäki Oy	Vaasa
Isännöintipalvelu Hissa Oy Ab	Vaasa	Asianajotsto Sippola Oy	Kokkola
J & S Träsk Oy	Kokkola	Avainet Oy	Vaasa
Jokilaaksojen OP-Kiinteistökeskus Oy	Kokkola	Avecon Oy	Vaasa
Kiinteistö Oy Pikipruukki Fastighets Ab	Vaasa	Awita Oy	Kokkola
Kip Infra Oy	Kokkola	A-Zeta Oy Ab	Pietarsaari
Koivuhaan Palvelukeskus Oy	Kokkola	Balansia Ab ekonomitjänster	Uusikaarlepyy
Kokkolan Kodit Oy Ab	Kokkola	Best Bokföring Ab	Närpiö
Kokkolan Teollisuuskylä Oy	Kokkola	Bobi.com Oy	Vaasa
Lisedal Ab	Pietarsaari	Bokföringsbyrå Balansfix Ab	Vöyri
Malmaska fastigheter sk	Pietarsaari	Bokföringsbyrå Gunn	Pedersöre
Mäklarbyrå J. Riska Meklaritsto Ab Oy	Pietarsaari	Bokföringsbyrå Mattans Ab	Vaasa
Newsec Asset Management Oy	Vaasa	Bokföringsbyrå Siv Granqvist	Vaasa
Nordic Chartering Ltd	Vaasa	Buorre Oy Ab	Vaasa
Palosaaren Yrityskeskus Oy	Vaasa	Business Insights Finland Ab	Pietarsaari
Realia Isännöinti Oy	Pietarsaari	Business Services Oy Ab	Vaasa
Rewell Centerin yrittäjähdistys ry	Vaasa	Bäck & Vilén Företagstjänst Ab	Vaasa
S-Frost Oy	Pietarsaari	Certima Oy Ab	Vaasa
Talso Oy	Vaasa	Citec Oy Ab	Vaasa
TJ Salo Invest Ab Oy	Pietarsaari	CLean Contract Oy	Vaasa
Vaasan Opiskelija-asuntosäätiö	Vaasa	Comsel System Ltd	Vaasa
Vaasanseudun Areenat Kuntayhtymä	Mustasaari	Concordia Ab	Pietarsaari
Vaskiluodon Teollisuuskiinteistöt Oy	Vaasa	Contium Oy	Vaasa
WK Fastigheter Ab Oy	Pietarsaari	Dama Consulting Ab	Närpiö
Åström E.A. Oy Ab	Kokkola	Datic Ab Oy	Pietarsaari
		Decima Oy Ab	Mustasaari
		Digitalo Oy Ab	Vaasa
		DKCO Advokatbyrå Ab	Maarianhamina
		Ekonomia Ab	Pietarsaari
		Eleca Oy	Pietarsaari
		Enberg L. Ky Kb	Korsnäs
		Engman Services Ab Oy	Mustasaari
		Etha Ab	Vaasa
		EY Ab, Vasa	Vaasa
		FCG Suunnittelu ja tekniikka Oy	Vaasa
		Fenda Oy	Vaasa
		Fondia Oy	Vaasa
		Fundamenta Nord Ab	Pietarsaari

M 69-71 Lakiasiaain- ja laskentatoimen palvelut, liikkeenjohto, arkkitehti- ja insinööripalvelut, tekninen testaus ja analysointi / Juridisk och ekonomisk konsultverksamhet, konsulttjänster, arkitekt- och ingenjörverksamhet samt teknisk provning och analys

Accountor Vaasa	Vaasa
Advokatbyrå Annika Holmström Ab	Pietarsaari
Advokatbyrå Ch. Eriksson Asianajotsto	Pietarsaari
Advokatbyrå Kim Åstrand Ab	Vaasa
Advokatbyrå Näsman & Båsk Ab	Vaasa

FW Capital Oy	Kokkola	Ninas Bokföring	Kristiinan- kaupunki
Företagstjänst Harry Löfgren Ab	Pietarsaari	NK Bokföring Ab	Vöyri
Granlund Pohjanmaa Oy	Vaasa	Nooga Oy Ab	Pietarsaari
Greenstep Oy	Vaasa	Norlic Ab Oy, Jakobstad	Pietarsaari
Habbens Oy Ab	Kristiinan- kaupunki	Noyra Oy	Pietarsaari
HeikkA Consulting	Luoto	Numera Ab kirjanpitolpalvelu-bokföringstjänst	Kokkola
HelaCon Oy	Kannus	Nykarleby Redovisningstjänst Kb	Uusikaarlepyy
HeTi-Tilit Oy	Vaasa	Närpes Bokföringsbyrå Ab	Närpiö
HT Järvi Ulla	Kokkola	O.S. Hermanson Oy Ab	Mustasaari
HT Marja-Liisa Tenhunen	Kokkola	Piccolo Group Oy	Vaasa
Ingenjörbyrå Bj. Häggblom Ab Oy	Pietarsaari	Pohjanmaan Laskenta Oy	Vaasa
Ingenjörbyrå Kronqvist Ab	Uusikaarlepyy	Polyplan Oy Ab	Vaasa
Insinööriosto Hesplan Oy	Vaasa	PricewaterhouseCoopers Oy	Vaasa
Jakobstads Bokföringsbyrå Ab	Pietarsaari	Prohoc Oy	Vaasa
Jukolux Oy	Vaasa	Provenko	Kristiinan- kaupunki
Kanto Systems Ab Oy	Närpiö	Prover Oy	Seinäjäki
Kasikos Oy	Kokkola	PRS Partners Ab Oy	Kokkola
KH Jamakari Oy	Mustasaari	Ramboll Finland Oy	Vaasa
Kiinteistöväilytys Optima LKV	Vaasa	Rekkalaskenta Oy	Kokkola
Kirjanpito ja Tilintarkastus Juha Kiltilä	Isokyrö	Reminent Oy	Kokkola
Kiwa Inspecta	Tampere	Revisionsbyrå Harry Häggblom Kb	Vaasa
Kokkolan Tiliasema Oy	Kokkola	Revisionsbyrå Kjellman Ab	Pietarsaari
Koko Scandinavia Oy	Vaasa	Roos I & H Ab Inger & Harry Roos	Pietarsaari
Kolster Oy Ab	Vaasa	Roschier Advokatbyrå Ab	Vaasa
Kommunikationsbyrå Elli Flen	Uusikaarlepyy	Sasken Finland Oy	Kaustinen
Kotkamaa Oy Ab	Kokkola	Seppos Data	Uusikaarlepyy
KPMG Oy Ab	Vaasa	Strands Ab Oy	Vaasa
KRS Accounting Ab Oy	Kristiinan- kaupunki	Suomen Laatukatsastus Oy	Vaasa
Kälviän Tilitoimisto Ky	Kokkola	Sweco PM Oy	Vaasa
Lakiasiantomisto Janne Forsss	Kokkola	Sweco Rakennetekniikka Oy	Pietarsaari
Lakiasiantomisto Kimmo Hanhisalo Oy	Kokkola	Syketec Oy Ab	Mustasaari
LC Partners Oy	Kokkola	Talous-Ami Oy Ab	Vaasa
LE Management Oy Ab	Pietarsaari	Tekniq Oy	Vaasa
Leppälä Ulla-Maija	Vaasa	Terjärv Servicecentral Oy Ab	Kruunupyö
Lohtajan Tilitoimisto Oy	Kokkola	Testcom Oy	Mustasaari
Mainostoimisto C2 Advertising Oy	Vaasa	Tex Consanne Ab Oy / LMI Finland	Mustasaari
MEKA Partner	Pietarsaari	The Switch Drive Systems Oy	Vaasa
Merinova Oy Ab	Vaasa	Tili ja Isännöinti Pihapolku Oy	Vaasa
Merius Oy	Kokkola	Tili- ja konsulttisto Kankaanpää Ky	Laihia
MG-Profit Oy Ab	Vaasa	Tili- ja Yrityspalvelu Maunumäki	Kokkola
Mittaustalo Mapteam Mättningshuset Oy Ab	Vaasa	Tilintarkastus Kivi Oy	Kokkola
MPS Career Oy	Vaasa	Tilitoimisto Hietasaari & Co	Kokkola
MS-Accounting	Pietarsaari	Tilitoimisto Kristiina Puutio	Kaustinen
NAC Arkkitehdit Oy	Vaasa	Tilitoimisto Linkki Oy	Kokkola
Nedervetil Bokföringsbyrå Ab	Kruunupyö	Tilitoimisto Pulkkinen Oy	Kokkola

Tilitoimisto Sirpa Lempiälä	Kokkola	Keliber Oy	Kaustinen
Tilitoimisto Tuula Kupari	Isokyrö	Migrationinstitutet, Centret för Svenskfinland	Kruunupyty
Toimialakirjanpito Oy - Branschbokföring Ab	Vaasa	Technobothnia	Vaasa
Waasa Numerica Oy Ab	Vaasa		
Vaasa Parks Oy Ab	Vaasa	M 73-75 Muu ammatillinen, tieteellinen ja tekninen toiminta / Annan yrkesmässig verksamhet samt verksamhet inom vetenskap och teknik	
Waasa Profit Counter Oy	Vaasa		
Vaasa Viicon Oy	Vaasa		
Wasa Business Development Oy Ab	Vaasa	Creamedia Oy Ab	Kokkola
Wasa Tilit Oy Ab	Vaasa	Delektre Oy	Vaasa
WasaGroup Oy	Vaasa	Gedigo Oy Ab	Kokkola
WasaPlan Oy	Vaasa	Genero Jakobstad Oy Ab	Pietarsaari
WE Tech Solutions Oy	Vaasa	Guldkusten Ab	Pietarsaari
Viestintä Johanna Haveri	Vaasa	Herea Oy	Mustasaari
Viexpo Services Oy Ab	Pietarsaari	Katinka Kreative Oy	Vaasa
VisionWorks Ab Oy	Vaasa	Kristinestads Näringslivscentral Ab Oy	Kristiinankaupunki
VNT Management Oy	Vaasa		
WT Företagstjänster Ab Oy	Vaasa	KuvaSeppälä-yhtiöt Oy	Vaasa
Vörå Bokföringsbyrå Ab	Vöyri	Mainos Pinsout Oy	Mustasaari
Yrityspalvelu Hollström Oy	Kokkola	Mainostoimisto Bocks Office Oy	Vaasa
Åsas Bokföringstjänst	Närpiö	Messunikkarit Oy	Vaasa
Östmans Net Oy Ab	Mustasaari	Miller Graphics Pietarsaari Oy Ab	Pietarsaari
Tilitoimisto Sirpa Lempiälä	Kokkola	Morgan Digital Oy Ab	Vaasa
Tilitoimisto Tuula Kupari	Isokyrö	PaaPii Design Oy	Kokkola
Toimialakirjanpito Oy - Branschbokföring Ab	Vaasa	Sisustussuunnittelu Mäkelä & Roos Oy	Vaasa
Waasa Numerica Oy Ab	Vaasa	Skycode Oy	Vaasa
Vaasa Parks Oy Ab	Vaasa	Suomen Valokyltti Oy Ab	Vaasa
Waasa Profit Counter Oy	Vaasa	Vaasan Micro Copy Oy	Vaasa
Vaasa Viicon Oy	Vaasa	Vaasan Nuorkauppakamari ry	Vaasa
Wasa Business Development Oy Ab	Vaasa	WasaPartners Oy Ab	Vaasa
Wasa Tilit Oy Ab	Vaasa	Wood A-H Ab Oy	Luoto
WasaGroup Oy	Vaasa		
WasaPlan Oy	Vaasa	N 77-82 Hallinto- ja tukipalvelutoiminta / Uthyrning, fastighetservice, resetjänster och andra stödtjänster	
WE Tech Solutions Oy	Vaasa	Adecco Finland Oy	Vaasa
Viestintä Oy Prowomedia	Vaasa	Adolf Lahti Yxpila Oy Ab	Kokkola
Viexpo Services Oy Ab	Pietarsaari	Alerte Ab Oy	Pietarsaari
VisionWorks Ab Oy	Vaasa	Barona Henkilöstöpalvelut Oy	Vaasa
VNT Management Oy	Vaasa	Cash-In Consulting Oy	Vaasa
WT Företagstjänster Ab Oy	Vaasa	Certia Oy	Vaasa
Vörå Bokföringsbyrå Ab	Vöyri	EMA Partners Finland Oy Ab	Espoo
Yrityspalvelu Hollström Oy	Kokkola	Eventas Oy	Kokkola
Åsas Bokföringstjänst	Närpiö	Ingves & Svanbäck Ab Oy	Uusikaarlepyy
Östmans Net Oy Ab	Mustasaari	Innolink Staff Pohjanmaa Oy	Vaasa
		Kiffel Oy	Vaasa
M 72 Tieteellinen tutkimus ja kehittäminen / Vetenskaplig forskning och utveckling		Kiinteistöhuolto Kolmonen Oy	Vaasa
Geologian tutkimuskeskus	Kokkola	Kokkolanseudun kehitys KOSEK - Matkailu Oy	Kokkola
Kannuksen tutkimustila Luova Oy	Kannus	Lakeusrekry Oy	Vaasa

Maanrakennus Haaponiemi Oy	Kokkola	Pohjanmaan ELY-keskus	Vaasa
Manpower Oy	Vaasa	Staden Jakobstad	Pietarsaari
Marinpool Ab	Kruunupyy	Staden Kristinestad	Kristiinankaupunki
Mico Botnia Oy Ab	Vaasa		
MTP Suupohja Oy MTP Syd Ab	Vaasa	Sv. Österbottens förbund för utbildning/kultur	Vaasa
Nykarleby Fastighetservice Ab	Uusikaarlepyy	Vaasan kaupunki	Vaasa
OK Perintä Oy, OK Indrivning Ab	Vaasa	Österbottens förbund-Pohjanmaan liitto	Vaasa
Piccolo Packing Oy	Vaasa	Pohjanmaan TE-toimisto, Kokkolan tsto	Kokkola
Pohjanmaan Expo Oy - Expo Österbotten Ab	Vaasa	Pohjanmaan TE-toimisto, Pietarsaari	Pietarsaari
Pohjanmaan Siivous Oy	Vaasa	Staden Jakobstad	Pietarsaari
Printos Oy Ab	Vaasa	Staden Jakobstad, Drättselkontoret	Pietarsaari
Professional Cleaning Service PCS Oy	Pietarsaari	Staden Jakobstad, Social- och hälsovårdsverket	Pietarsaari
Secureplan Turvateknikka Oy	Isokyrö	Staden Kristinestad	Kristiinankaupunki
Siivouspalvelu Jiko Oy	Vaasa		
SK Protect Oy	Kokkola	Sv. Österbottens förbund för utbildning och kultur	Vaasa
Smile Jobio Pohjanmaa Oy	Vaasa	Vaasan kaupunki	Vaasa
Suomen Messupromootorit Oy	Kokkola	Österbottens förbund-Pohjanmaan liitto	Vaasa
Suomen Vartiomiehet Oy	Kokkola		
Tallqvist Rental Ab Oy	Kokkola		
Timberpak Oy Ab	Pietarsaari		
Vaasan seudun Matkailu Oy	Vaasa		
WasaTrade Oy	Vaasa		
Verifi Oy Ab	Vaasa		
Vimida Oy / VMP Group	Kokkola		
Vaasan seudun Matkailu Oy	Vaasa		
WasaTrade Oy	Vaasa		
Verifi Oy Ab	Vaasa		
Vimida Oy / VMP Group	Kokkola		
O 84 Julkinen hallinto ja maanpuolustus, pakollinen sosiaalivakuutus / Offentlig förvaltning och försvar; obligatorisk socialförsäkring			
Isonkyrön kunta	Isokyrö		
Kaskisten kaupunki	Kaskinen		
Keskinäinen Eläkevakuutusyhtiö Ilmarinen	Vaasa		
Keskinäinen työeläkevakuutusyhtiö Varma	Vaasa		
Keskinäinen Työeläkevakuutusyhtiö Elo	Vaasa		
Keski-Pohjanmaan liitto	Kokkola		
Kokkolan kaupunki	Kokkola		
Korsholms kommun	Mustasaari		
Kronoby kommun	Kruunupyy		
Laihian kunta	Laihia		
Larsmo kommun	Luoto		
Länsi-Suomen maistraatti, Vaasa	Vaasa		
Nykarleby stad	Uusikaarlepyy		
Närpes stad	Närpiö		
Pedersöre kommun	Pedersöre		
		P 85 Koulutus / Utbildning	
		Centria ammattikorkeakoulu Oy	Kokkola
		EduVamia Oy Ab	Vaasa
		Folkhälsan Utbildning Ab	Vöyri
		Hanken Svenska handelshögskolan	Vaasa
		Helsingin Yliopisto, Vaasan oikeust. tdk	Vaasa
		Humap Oy	Vaasa
		Keski-Pohjanmaan koulutusyhtymä	Kokkola
		Kokkolan yliopistokeskus Chydenius	Kokkola
		Optima samkommun	Pietarsaari
		Pouttu Plus Oy	Kannus
		Stiftelsen för Nordisk Konstskola	Kokkola
		Vaasan ammattikorkeakoulu Oy	Vaasa
		Vaasan Kesäyliopisto ry	Vaasa
		Vaasan yliopisto	Vaasa
		Valmennuskeskus Public	Kokkola
		Yrkeshögskolan Novia	Vaasa
		Åbo Akademi	Vaasa
		Q 86 Terveyspalvelut / Hälso- och sjukvård	
		Aito-Kotihoito Oy	Vaasa
		Ajan Hammas Oy	Vaasa
		Akat Consulting Oy Ab	Vaasa
		Esse Läkartjänst Ab	Pedersöre
		Folkhälsan Valfärd Ab	Pietarsaari
		InMedi Oy	Vaasa
		Keski-Pohjanmaan Hoitopalvelu Oy	Kokkola
		Kitinkannus®	Kannus

Medirex Oy	Kokkola	SEB Partners Ab Oy	Pietarsaari
Mehiläinen Ab	Vaasa	SKAL Pohjanmaa-Österbotten ry	Seinäjäki
Promedi Oy	Vaasa	Stiftelsen Aspegrens trädgård	Pietarsaari
Työplus Oy	Kokkola	Svenska Österbottens Pälldjursod.fören. r.f.	Vaasa
Vasa Sjukvårdsdistrikt Samkommun	Vaasa	Vaasan seurakuntayhtymä	Vaasa
		Vaasan yliopiston ylioppilaskunta	Vaasa
Q 87-88 Sosiaalihuollon palvelut / Vård och omsorg med boende samt öppna sociala insatser		Vaasan Yrittäjät r.y	Vaasa
Attendo Majakka Oy	Kokkola	Österbottens Företagarförening	Vaasa
Gamlakarleby Åldringvänner rf	Kokkola	Österbottens sv. producentförbund	Vaasa
Jessicas Hjälpande Hand	Pedersöre		
Tuikkula Oy	Kokkola		
R 90-93 Taiteet, viihde ja virkistys / Kultur, nöje och fritid			
Hockey-Team Vaasan Sport Oy	Vaasa		
Jakobstads Konsertsal Ab	Pietarsaari		
Kokkolan Golf ry.	Kokkola		
Liga JARO Ab Oy	Pietarsaari		
Pirilö Golfcenter Oy Ab/Anders Sandlin	Pietarsaari		
Vaasan Golf	Vaasa		
Vaasan Palloseura Oy	Vaasa		
Viihdekolmio Oy	Vaasa		
YourCoach	Vöyri		
S 94-96 Muu palvelutoiminta / Annan serviceverksamhet			
24 Pesula Oy	Kokkola		
CB City Kokkola ry	Kokkola		
Cosmetique Salon Ab	Pietarsaari		
Elinkeinoelämän keskusliitto EK	Helsinki		
Finsk-svenska handelskammaren			
Högskolestiftelsen i Österbotten	Vaasa		
Infra Pohjanmaa ry, Infra Österbotten rf	Vaasa		
Jakobstads Citygrupp r.f.	Pietarsaari		
Jakobstads Åldringvänner r.f.	Pietarsaari		
Kannuksen Keskuspesula Oy	Kannus		
Keski-Pohjanmaan Osuuspankkiliitto	Kokkola		
Keski-Pohjanmaan Yrittäjät r.y.	Kokkola		
Klan Suurteollisuusalueyhdistys ry	Kokkola		
Kokkolan Nuorkauppakamari	Kokkola		
K-P Korkeakoulu yhdistys ry Kesäyliopisto	Kokkola		
Kvarkenrådet rf.	Vaasa		
Mellersta Österbottens Nyföretagarcentral rf	Kokkola		
Pedersörenejdens kyrkliga samfällighet	Pietarsaari		
Pohjanmaan Kiinteistöyhdistys ry	Vaasa		
Pohjanmaan taksiryttäjät r.y.	Kokkola		
ProAgria Keski-Pohjanmaa ry.	Kokkola		

Yhdessä yritysten puolesta

